

Голос України

№ 2 (2004) ♦ Середа, 6 січня 1999 року ♦ Ціна договірна

У номер

Нові адреси для колядників

З новосіль розпочалися Новий рік і Різдвяні свята для багатьох мешканців Кузнецовська — міста рівненських атомників. Своїх господарів прийняла дев'ятиповерхівка з тридцятью шістьма квартирами поліпшеного планування. Це другий житловий будинок у новому мікрорайоні «Ювілейний». Незабаром покличуть до себе віруючих дзвони Свято-Преображенського храму, що зводиться неподалік. А ще в «Ювілейному» поруч із житловими будинками, об'єктами соціальної інфраструктури споруджують центр реабілітації для дітей-інвалідів, будинок милосердя для самотніх людей похилого віку.

У військовиків — новий навчальний

У Збройних силах України почався новий навчальний рік. Частини й підрозділи приступили до відпрацювання заходів з бойової підготовки. Традиційно вона передбачає програму індивідуальної підготовки особового складу, узгодження взаємодії відділень та взводів, проведення протягом року тактичних навчань різного рівня, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Знижка для сільгоспвиробника — 5 відсотків

Національна комісія регулювання електроенергетики України (НКРЕ) з 1 січня 1999 року запровадила фіксовані тарифи (у гривнях) на електричну енергію для сільськогосподарських споживачів-виробників.

Нині тарифи для них коливаються від 11,53 коп. до 12,68 коп. за 1 кіловат-годину. Порівняно з тими, що діяли раніше, нові тарифи знижено в середньому на 5 %.

Крім того, запроваджено фіксовані гривневі тарифи в розрахунках споживачів з енергопостачальними компаніями за енергію, що відпускається на потреби опалення та гарячого водопостачання, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Торгуйте без обмежень

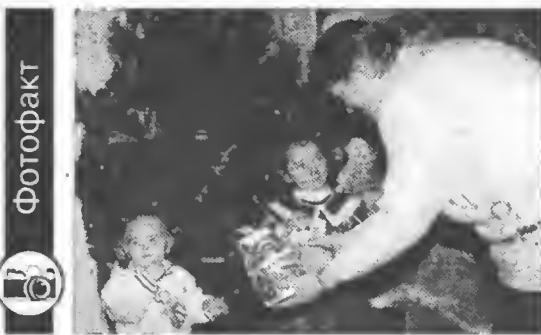
Президент США Білл Клінтон направив у Конгрес доповідь про те, що еміграційні закони й політика України та десяти інших колишніх радянських республік (усіх країн СНД, крім Білорусі) відповідають критеріям, що дають змогу продовжити для цих країн дію режиму найбільшого сприяння в торгівлі.

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», у доповіді зазначено, що ці країни продовжують дотримуватися міжнародних стандартів свободи еміграції. Ухвалена конгресменами ще за радянських часів поправка Джексона-Веніка передбачає дискримінацію в торгівлі для тих країн, які обмежують право своїх громадян емігрувати.

Галерея вертепів

У Різдвяні дні в Луцьку відбудуться величні вертепні дійства. У Волинському обласному театрі ляльок проходить Третій міжнародний фестиваль «Різдвяна містерія», присвячений другому тисячоліттю Різдва Христового. У ньому беруть участь театри ляльок з Іспанії, Польщі, Норвегії, Білорусі, Росії, Румунії, Південно-Африканської Республіки, України. Крім того, за участю науковців дев'яти країн відбудеться симпозіум «Традиції різдвяної драми в театрі ляльок». Дискутуватимуть на тему походження вертепів, їхнього впливу на розвиток різних світових культур.

Фотофакт

Міжнародний фонд «Діти Чорнобиля» — за виживання» виступив організатором різдвяної доброчинної акції. А допомогли ініціаторам артисти столичного Молодого театру і театральний осередок «Бенефіс».

Фото
Володимира
СТРУМКОВСЬКОГО.

6 січня

✓ 1846 року, перебуваючи на Переяславщині, Тарас Шевченко написав «Заповіт»

✓ 1846 року в Києві засновано Кирило-Мефодіївське братство

✓ 1834 року народився історик Володимир Антонович — учитель Михайла Грушевського

✓ народилися поети Володимир Сосюра (1898) і Василь Стус (1938)

✓ 1742 року помер гетьман Пилип Орлик — автор першої української конституції

Закони
України

3, 13

Лобановський
і його учні

14

○ Уряд прийняв рішення про емісію ОВДП у 1999 році на суму 750 млн. грн.

○ «Фольксваген» створив фонд для виплати допомоги колишнім оstarбайтерам, які працювали на заводі в роки війни.

○ На шахті «Аненська» ДХК «Луганськвугілля» смертельно травмований електрослюсар.

○ 7 осіб постраждали від петард під час новорічних свят у Харкові.

Р. С.

ЗАВТРА —

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

Сійся-родися! На щастя,
на здоров'я, на добро!

І буде магічний Свят-вечір... Замислімось на хвилину: ось так — з благоговінням і з надіями на нове щастя зустрічали його наші пращури і сто, і тисячу, і дві тисячі років тому. І були у них чудові правила.

А що перше — щоб усі цього вечора були вдома. Кажуть, навіть душі тих, кого давно нема, прилітають до свого роду, щоб побути з усіма.

А що друге правило — нічого в цей день ні в кого не позичати і нікому нічого не давати.

А що третє — борони Боже сваритися цього дня! Навіть з ворогами варто замиритися, щоб у новому році злагода була і в домі, і поза ним.

Золоті правила!

Щоб роду свого не забували — він у нас давній, великий і славний.

Щоб своє все було — і хліб, і до хліба.

Щоб єдині були ми у новому році й завжди. У родині і поза нею, у парламенті і поза ним.

... Засіяє благовісна вечірня зоря — то знак: Божий син народився. Він стукає до нас — несе нам нові надії. Мільйони православних радо стрічають його.

Думки з приводу

«Зв'язати»

УРЯД
БЮДЖЕТОМ

Народні депутати — про твердження Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка, що у парламенті вдалося створити проурядову коаліцію за участю фракцій НДП, ПЗУ, СДПУ (о), а також за підтримки фракцій СелПУ, Руху, групи «Незалежні» та частини «Громади».

Віктор СУСЛОВ,
СелПУ:

— Більшість депутатів, які голосували за бюджет, прагнули не підтримати уряд, а «зв'язати» його бюджетом, необхідністю виконувати закон про бюджет і тим самим позбавити свободи у використанні бюджетних коштів. Про те, яку насправді має уряд підтримку в парламенті, можна буде робити висновок за підсумками голосування за програму його дій. Однак реально уряд, мабуть, не отримає більшості.

В'ячеслав ЧОРНОВІЛ,
НРУ:

— Прем'єр не вперше видає бажане за дійсне. Підсумки голосування з бюджету-99 можна охарактеризувати як формування дуже хисткої ситуативної більшості. За бюджет голосували і депутати з фракції Селянської партії, яка не може бути з нами в одному блоці з ідеологічних міркувань, і частина «Громади», яка є союзницею лівих. Тому розраховувати на створення більшості в парламенті після бюджетного голосування не можна. Доки вся фракція «Громади» чи її значна частина не відійде від лівих, говорити про більшість нереально.

Анатолій МАТВИЄНКО,
НДП:

— Судячи з бюджетного голосування, можна говорити про реальну можливість для створення такої коаліції, про яку каже Прем'єр-міністр. Однак поки що така коаліція ситуативна. Потрібні серйозні консультації, погодження з різними фракціями з урахуванням їхніх пропозицій, а паралельно з кадровими змінами в уряді можна спробувати створити коаліцію, підписавши відповідний протокол.

✓ **Дніпропетровськ**

ЩО ТАКЕ
ЕКОНОМІКА
ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ

Дніпропетровський аграрний університет першим в Україні розпочав готувати фахівців з економіки навколишнього середовища. Мало хто знає, що у провідних країнах світу ця наука з природокористування вважається однією з найактуальніших.

Агроуніверситет провів наукову конференцію «Економіка навколишнього середовища — нова спеціальність в Україні». Можна сподіватися, що фахівців такого спрямування незабаром готуватимуть і інші вузи держави. Адже взяти участь у конференції виявили бажання вчені вищих навчальних закладів усіх обласних центрів України.

У Новий рік —
із вірою у власні сили

42% учасників опитування, проведеного Українським інститутом соціальних досліджень і центром «Соціальний моніторинг», вважають неможливим настання кінця світу в новому році. 1% респондентів вірить у кінець світу, повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».

40% опитаних не змогли відповісти, чи погіршиться стан навколишнього середовища в їхньому населеному пункті, 33% вважають це можливим, 8% налаштовані песимістично.

У тому, що вони будуть щасливі в новому році, цілком упевнені лише 6% респондентів. 33% опита-

них вважають мало ймовірним, що вони будуть повністю задоволені життям, 12% не заперечують такої можливості, 4% упевнені, що саме так і станеться.

65% мешканців України у своєму житті покладаються на власні знання, здібності і сили. 24% опитаних розраховують на

підтримку з боку своєї родини, 21% — на допомогу Бога. 15% покладаються на удачу, на долю, 13% — на підтримку батьків. На допомогу держави розраховують 6%, на підтримку друзів — 5% опитаних.

Всього було опитано 1840 респондентів у 12 регіонах України.

Постанова
Верховної Ради
України

У зв'язку з прийняттям та набранням чинності Законом України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування» Верховна Рада України постановляє:

1. Будь-які нормативно-правові акти, що не мають сили закону і видані з порушенням вимог Закону України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування», якими збільшувалися ставки податків і зборів (обов'язкових платежів) або змінювалися об'єкти оподаткування, інші елементи податкових баз та пільги з оподаткування, а також ті, якими встановлювалися податки і збори (обов'язкові платежі), що не були визначені Законом України «Про систему оподаткування», не застосовуються у частині, що суперечить Закону України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів

Про застосування нормативно-правових актів
з питань оподаткування в Україні

(обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування», з моменту їх видання, та не підлягають виконанню платниками податків і зборів (обов'язкових платежів).

2. У зв'язку з набранням чинності Законом України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування» вважається, що будь-які питання оподаткування є економічними питаннями, повністю врегульованими законами України.

Справляння зборів за спеціальне використання природних ресурсів, за забруднення навколишнього природного середовища і за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету, здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України відповідно до законів України.

3. Кабінету Міністрів України у десятиденний термін привести свої нормативно-правові акти у відповід-

ність з Законом України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування».

4. Рекомендувати Президенту України у десятиденний термін скасувати видані ним акти, що не відповідають Закону України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування».

5. Звернути увагу Генерального прокурора України на необхідність посилення нагляду за додержанням і застосуванням Закону України «Про порядок встановлення ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), інших елементів податкових баз, а також пільг щодо оподаткування» органами державної влади і посадовими особами.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
24 грудня 1998 року.
№ 363-XIV.

Про внесення змін до статті 22 Закону України
«Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №27, ст.181, №47, ст.294; 1998 р., №10, ст.35, №18, ст.94, №26, ст.151) такі зміни:

пункт 22.4 після абзаци першого доповнити новими абзацами другим-восьмим такого змісту:

«Сума амортизаційних відрахувань звітного (податкового) періоду, визначена за урахуванням понижуючого коефіцієнта 0,6 при застосуванні норм амортизації, враховується при визначенні об'єкта оподаткування у порядку, встановленому пунктом 3.1 статті 3 цього Закону. Сума приросту податку на прибуток звітного (податкового) періоду, одержана за рахунок зміни понижуючого коефіцієнта з 0,7 до 0,6 при застосуванні норм амортизації, визначається як 30 відсотків від різниці між сумами амортизаційних відрахувань, визначених із застосуванням понижуючих коефіцієнтів 0,7 та 0,6 відповідно, за цей звітний (податковий) період.

У разі, коли за результатами звітного (податкового) періоду сума по-

датку на прибуток підприємств, визначена у встановленому порядку, є більшою або дорівнює сумі приросту податку на прибуток за рахунок зміни понижуючого коефіцієнта при застосуванні норм амортизації, до Державного бюджету України спрямовується частка податку на прибуток, що дорівнює сумі такого приросту за звітний (податковий) період.

У разі, коли за результатами звітного (податкового) періоду сума податку на прибуток підприємств є меншою за зазначену суму приросту податку на прибуток, до Державного бюджету України сплачується вся сума податку на прибуток звітного (податкового) періоду.

При цьому від'ємна різниця між сумою податку на прибуток підприємств за звітний (податковий) період та сумою зазначеного приросту податку на прибуток такого періоду не враховується при обчисленні податкових зобов'язань підприємства з податку на прибуток наступних звітих (податкових) періодів.

У випадку, коли податок на прибуток підприємств звітного (податкового) періоду дорівнює нулю або якщо об'єкт оподаткування має

від'ємне значення, сума приросту податку на прибуток, одержана за рахунок зміни понижуючого коефіцієнта при застосуванні норм амортизації, не нараховується.

Доходи Державного бюджету України, одержані за рахунок зміни понижуючого коефіцієнта при застосуванні норм амортизації, спрямовуються виключно на погашення заборгованості з виплат заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат. Використання зазначених коштів на інші потр... забороняється».

У зв'язку з цим абзаци другий, третій, четвертий вважати відповідними абзацами дев'ятим, десятим та одинадцятим.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і поширюється на правовідносини, що виникли з 1 січня 1998 року.

Кабінету Міністрів України у двотижневий термін скасувати свої нормативно-правові акти, що суперечать цьому Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 1998 року.
№ 269-XIV.

Про внесення змін до статті 22 Закону України
«Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України постановляє:

1. Статтю 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №27, ст.181, №47, ст.294; 1998 р., №10, ст.35, №18, ст.94, №26, ст.151) після пункту 22.22 доповнити новим пунктом 22.23 такого змісту:

«22.23. На період з 1 січня 1999 року до 1 січня 2002 року до валового доходу платника податку не включаються суми коштів, нараховані (отримані) у складі ціни продажу електричної та теплової енергії у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та

теплову енергію, які спрямовуються на фінансування витрат, пов'язаних із добудовою енергоблоків електростанцій та теплоелектроцентральної України, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Зазначені кошти зараховуються на спеціальний рахунок і використовуються виключно на фінансування витрат, пов'язаних з добудовою енергоблоків електрос-

Державна податкова адміністрація України встановлює порядок обліку і подання податкової звітності про використання коштів, спрямованих на фінансування витрат, пов'язаних з добудовою енергоблоків електрос-

танцій та теплоелектроцентральної України, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У разі використання зазначених коштів не за цільовим призначенням такі кошти включаються до складу валового доходу платника податку і оподатковуються на загальних підставах».

У зв'язку з цим пункт 22.23 вважати пунктом 22.24.

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 1999 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
16 грудня 1998 року.
№ 317-XIV.

Увага: зміни оподаткування прибутку

Мал. Віктора ПОПОВА.

Про фіксований сільськогосподарський податок

Закон України

Цей Закон визначає механізм справляння фіксованого сільськогосподарського податку, що сплачується сільськогосподарськими товаровиробниками у грошовій формі або у вигляді поставок сільськогосподарської продукції.

Стаття 1. Визначення термінів.

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

товарна сільськогосподарська продукція — це продукція сільськогосподарського виробництва, призначена для реалізації;

фіксований сільськогосподарський податок — це податок, який не змінюється протягом визначеного цим Законом терміну і справляється з одиниці земельної площі.

Фіксований сільськогосподарський податок сплачується в рахунок таких податків і зборів (обов'язкових платежів):

податку на прибуток підприємств;

плати (податку) за землю;

податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів;

комунального податку;

збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету;

збору до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення;

збору на обов'язкове соціальне страхування;

збору на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг загального користування України;

збору на обов'язкове державне пенсійне страхування;

збору до Державного інноваційного фонду;

плати за придбання торгового патенту на здійснення торговельної діяльності;

збору за спеціальне використання природних ресурсів (щодо користування водою для потреб сільського господарства).

Інші податки та збори (обов'язкові платежі), визначені Законом України «Про систему оподаткування», сплачуються сільськогосподарськими товаровиробниками в порядку і розмірах, визначених законодавчими актами України.

Стаття 2. Платники фіксованого сільськогосподарського податку

Платниками фіксованого сільськогосподарського податку є сільськогосподарські підприємства різних організаційно-правових форм, передбачених законами України, селянські та інші господарства, які займаються виробництвом (виращуванням), переробкою та збутом сільськогосподарської продукції, в яких сума, отримана від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки за попередній звітний (податковий) рік, перевищує 50 відсотків загальної суми валового доходу підприємства.

У разі, коли у звітному періоді валовий дохід від операцій з реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки становить менш як 50 відсотків загального обсягу реалізації, підприємство сплачує податки у наступному звітному періоді на загальних підставах.

До платників фіксованого сільськогосподарського податку належать також власники земельних ділянок та землекористувачі, в тому числі орендарі, які виробляють товарну сільськогосподарську продукцію, крім власників та землекористувачів земельних ділянок, переданих для ведення особистого підсобного господарства, будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель (присадибна ділянка), садівництва, дачного будівництва, а також наданих для городництва, сінокошення та випасання худоби.

Якщо у сільськогосподарських товаровиробників нарахована у 1997 році відповідно до частини другої статті 1 цього Закону сума податків і зборів (обов'язкових платежів) перевищує суму фіксованого податку більш як у три рази, то до суми фіксованого податку застосовуються такі коефіцієнти:

у разі перевищення у три-чотири рази — 1,5;

у разі перевищення більш як у чотири рази — 2.

Платники фіксованого сільськогосподарського податку (далі — платники податку) мають право на вибір форми сплати фіксованого сільськогосподарського податку в грошовій формі або/та

у вигляді поставок сільськогосподарської продукції.

Кількість сільськогосподарської продукції з одного гектара сільськогосподарських угідь встановлюється на початку року і не підлягає коригуванню залежно від зміни ціни на сільськогосподарську продукцію протягом податкового року.

Обрахування кількості сільськогосподарської продукції з одного гектара сільськогосподарських угідь, що має поставлятися в рахунок фіксованого сільськогосподарського податку, здійснюється, виходячи з еквіваленту — однієї тонни пшениці м'якої третього класу за цінами, які щорічно визначаються Кабінетом Міністрів України.

Кількість сільськогосподарської продукції з одного гектара сільськогосподарських угідь, яка має поставлятися в рахунок фіксованого сільськогосподарського податку визначається як співвідношення вартості однієї тонни пшениці, зазначеної у частині сьомій цієї статті, до вартості однієї тонни відповідної продукції. Таке співвідношення встановлюється щорічно Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами до затвердження відповідного бюджету, але не пізніше 1 січня.

Зміна порядку сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) протягом звітного (податкового) року не допускається.

Стаття 3. Об'єкт оподаткування та ставки фіксованого сільськогосподарського податку

Об'єктом оподаткування є площа сільськогосподарських угідь, переданих сільськогосподарському товаровиробнику у власність або наданих йому у користування, в тому числі на умовах оренди.

У випадку, коли у звітному періоді відбувається зміна площі сільськогосподарських угідь, у зв'язку з набуттям права землевласника або землекористувача відповідно землевласник чи землекористувач зобов'язаний здійснити уточнення сум податкових платежів на період до закінчення податкового року і протягом місяця надати розрахунки до органів державної податкової служби за місцем розташування земельної ділянки.

Ставка фіксованого сільськогосподарського податку з одного гектара сільськогосподарських угідь встановлюється у відсотках до їх грошової оцінки, яка проводиться відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України у таких розмірах:

для ріллі, сіножатей та пасовищ — 0,5;

для багаторічних насаджень — 0,3.

Грошова оцінка сільськогосподарських угідь у разі необхідності може уточнюватися згідно із законодавством.

Стаття 4. Ставки фіксованого сільськогосподарського податку для платників податку, які здійснюють діяльність у гірських зонах та на поліських територіях

Для платників податку, які здійснюють діяльність у гірських зонах та на поліських територіях, ставка фіксованого сільськогосподарського податку з одного гектара сільськогосподарських угідь встановлюється у відсотках до їх грошової оцінки, яка проводиться відповідно до методики, затвердженої Кабінетом Міністрів України, в таких розмірах:

для ріллі, сіножатей та пасовищ — 0,3;

для багаторічних насаджень — 0,1.

Перелік платників податку, на яких поширюється дія цієї статті, затверджується до 15 січня 1999 року на пленарних засіданнях обласних рад за поданням районних державних адміністрацій, виходячи з критеріїв, установлених статтю 1 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» та визначених Кабінетом Міністрів України поліських територій.

Стаття 5. Порядок нарахування та строки сплати фіксованого сільськогосподарського податку

Платники податку визначають суму фіксованого сільськогосподарського податку на поточний рік у порядку і розмірах, передбачених цим Законом, і подають розрахунок органу державної податкової служби за місцем знаходження платника податку до 1 лютого поточного року.

Сплата податку проводиться щомісячно до 20 числа наступного місяця у розмірі третини суми податку, визначеної

на кожний квартал від річної суми податку, у таких розмірах:

у I кварталі — 10 відсотків;

у II кварталі — 10 відсотків;

у III кварталі — 50 відсотків;

у IV кварталі — 30 відсотків.

Поставка зерна в рахунок фіксованого сільськогосподарського податку здійснюється сільськогосподарськими товаровиробниками у визначені ними за погодженням з районною державною адміністрацією строки, але не пізніше 15 жовтня — з продукції ранніх зернових культур, до 1 грудня — з продукції пізніх зернових та технічних культур, а поставка продукції тваринництва — щомісяця, але не пізніше останнього дня поточного місяця.

Обов'язки з доставки товарної сільськогосподарської продукції до заготівельних підприємств і організацій в рахунок фіксованого сільськогосподарського податку покладаються на платників податку.

Витрати, пов'язані з транспортуванням товарної сільськогосподарської продукції до заготівельних підприємств і організацій, несуть платники податку, а з прийманням, зберіганням і реалізацією цієї продукції, — заготівельні підприємства і організації з наступним відшкодуванням таких витрат за рахунок одержаної виручки від реалізації зазначеної продукції та продуктів її переробки. Тарифи на виконання вказаних послуг погоджуються з відповідною районною державною адміністрацією.

Стаття 6. Порядок зарахування фіксованого сільськогосподарського податку до бюджетів і державних цільових фондів

Платники податку перераховують у визначений строк кошти на окремий рахунок відділенню Державного казначейства України у районах.

Відділення Державного казначейства України у районах наступного дня після надходження коштів перераховують суми фіксованого сільськогосподарського податку у таких розмірах: до місцевого бюджету — 30 відсотків, на обов'язкове державне пенсійне страхування — 68 відсотків, на обов'язкове соціальне страхування — 2 відсотки.

Зазначені відділення повідомляють відповідний орган державної податкової служби про загальну суму податку та її розмежування.

Стаття 7. Порядок обліку та контролю нарахування і сплати фіксованого сільськогосподарського податку

Органи державної податкової служби у районах ведуть облік нарахування і сплати сум фіксованого сільськогосподарського податку за формою і в порядку, затверджених Державною податковою адміністрацією України.

Контроль за своєчасним і повним надходженням сум фіксованого сільськогосподарського податку здійснюють органи державної податкової служби.

Стаття 8. Відповідальність за сплату фіксованого сільськогосподарського податку

Платники податку несуть відповідальність за правильність обчислення, своєчасність подання розрахунків та сплати сум фіксованого сільськогосподарського податку згідно із законодавчими актами України.

Стаття 9. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 1999 року і діє до 1 січня 2004 року.

Для стабілізації сільськогосподарського виробництва звільняються з 1 січня 1999 року до 1 січня 2001 року від сплати фіксованого сільськогосподарського податку сільськогосподарські товаровиробники, які відповідно до норм цього Закону є платниками цього податку.

Від сплати фіксованого сільськогосподарського податку звільняються вітчизняні дослідні господарства науково-дослідних установ і навчальних закладів, професійно-технічні училища сільськогосподарського профілю та сортовипробувальні станції (дільниці).

2. Доповнити частину першу статті 14 Закону України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №16 ст.119) пунктом 20 такого змісту:

«20) фіксований сільськогосподарський податок».

3. Кабінету Міністрів України: підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законодавчих актів та до бюджетної класифікації відповідно до цього Закону;

розробити і затвердити Положення про порядок справляння та обліку фіксованого сільськогосподарського податку;

в місячний термін розробити та внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо запровадження механізму, який би не допускав ухилення від сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) сільськогосподарськими товаровиробниками за продукцію неспасного виробництва, що реалізується іншим споживачем;

підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про податок на додану вартість» з питання використання сільськогосподарськими товаровиробниками сум податку на додану вартість від реалізації сільськогосподарської продукції на придбання техніки вітчизняного виробництва.

4. Зупинити для сільськогосподарських товаровиробників — платників фіксованого сільськогосподарського податку — дію таких законодавчих актів України та їх окремих норм з питань оподаткування:

Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., №47, ст.648; 1997 р., №14, ст.60);

Закону України «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №11, ст.150; 1997 р., №15, ст.117);

Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1992р., №38, ст.560; 1996 р., №45, ст.238; 1997 р., №47, ст.294);

статті 15 Декрету Кабінету Міністрів України від 20 травня 1993 року №56-93 «Про місцеві податки і збори» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., №30, ст.336; 1995 р., №30, ст.229);

Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., №4, ст.28; 1997 р., №27, ст.181, №47, ст.294; 1998 р., №2, ст.7, №10, ст.35, №18, ст.94, №26, ст.151), за винятком пунктів 7.7, 7.8 і 13.1, 13.2, 13.6, 13.7 та 13.8;

Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №20, ст.82; 1998 р., №30-31, ст.193) в частині придбання торгового патенту для здійснення торговельної діяльності;

Закону України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №16, ст.119, №29, ст.190) у частині сплати сум податків і зборів (обов'язкових платежів), включених до складу фіксованого сільськогосподарського податку, передбаченого цим Законом;

пункту 4 розділу II Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №16, ст.119) щодо запровадження загальнодержавного єдиного (фіксованого) податку на території Глобінського району Полтавської області, Старобісцівського району Дніпропетровської області та Ужгородського району Закарпатської області;

Закону України «Про формування Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №36, ст.229);

Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №37, ст.237; 1998 р., №11-12, ст.49, №42, ст.257) за винятком пункту 4 статті 1, пункту 3 статті 2, частини першої статті 3, пункту 4 статті 4, статті 5 у частині, що стосується платників збору, визначених у пункті 4 статті 1 Закону;

Закону України «Про збір на обов'язкове соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №37, ст.238; 1998 р., №14, ст.53, №20, ст.101);

Закону України «Про запровадження в порядку експерименту єдиного (фіксованого) податку для сільськогосподарських товаровиробників» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 25, ст.147).

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 17 грудня 1998 року.
№ 320-XIV.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Скинулись селяни на пам'ятник

У селі Чуків Немирівського району встановлено пам'ятник Герою Соціалістичної Праці Федору Васильовичу Собідку. 30 літ він очолював місцеве господарство, відоме своїми показниками далеко за межами області. Ще 16 років головував у інших селах. Уславлений хлібороб мав велике умішся — цінувати людей. Односельці, після смерті Собідки, зібралися всім миром на спорудження йому пам'ятника. Лівову частку коштів виділило місцеве господарство, підставило плече також КСП, де свого часу трудився «генерал поля».

Запоріжжя

Нова історія козацького краю

Зустріч із земляками — Героями Соціалістичної Праці та повними кавалерами ордена Трудової Слави — в обласній держадміністрації стала першим із заходів, приурочених до відзначення 60-річчя утворення Запорізької області. До 29 січня 1999 року, коли відбудеться урочисте засідання з нагоди цієї дати, заплановано провести обласний фестиваль народного мистецтва «Злагода-2000», збори та мистецько-культурні заходи в національно-культурних товариствах, урочисте підбиття підсумків регіональної програми «Зоряний шлях-98». Окрім цього, вже готуються книжкові та музейні виставки, конкурс учнівських творчих робіт, конференції та зустрічі в навчально-виховних закладах, нові екскурсійні маршрути.

Луцьк

Чоловічий монастир — у колишньому маєтку Адама Кисіля

У церкві Успіння Божої Матері, що в селі Низкиничі Івано-Франківського району Волинської області, відкрився чоловічий монастир. Нині тут — чотири послушники. У 1643 році цей величний храм побудував київський воєвода Адам Кисіль. І було тоді... 12 монахів. Село Низкиничі — родовий маєток Адама Кисіля. У цій церкві знайшов воєвода і свій вічний спочинок. Його останки зберігалися у саркофазі до шістдесятих років. У часи тотальної боротьби з «оніумом» народу комуністично-більшовицької ідеології розгромили саркофаг, а останки Адама Кисіля... викинули на вулицю, церкву закрили. Була спроба зруйнувати храм повністю. Мешканці навколишніх сіл не дозволили цього зробити, зберегли до наших днів мармуровий бюст Адама Кисіля. І ось церква Успіння Божої Матері як пам'ятка архітектури XVII століття з відкриттям чоловічого монастиря переживає нині друге народження.

Рівне

Полку ведмедів прибуло

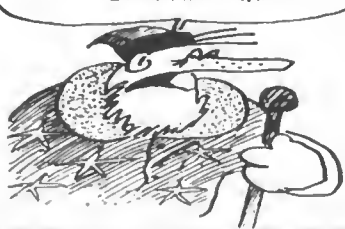
Новий рік приніс у Рівненський зоопарк нове поповнення: у парі ведмедів народилося двоє малюків. Ведмеді, звичайно, не зайці і коти, які «володарюватимуть» цього року, та все-таки приносять багато радощів малим рівнянам. Як і маленьке левенятко на ім'я Ельза, котре живе зі своїми батьками по сусідству з ведмедями.

Хмельницький

Усю владу — на майдан!

У переддень нового року за розпорядженням голови обласної державної адміністрації Віктора Лундінцева обласний суд переселився з дореволюційного приміщення у ліве крило колишнього обкому компартії. Тепер разом з арбітражним судом, що там розташований з 1991 року, що частину споруди буде відведено під окремий палац правосуддя. Новорічний подарунок судовій владі від виконавчої завершив довгий процес формування на головному майдані обласного центру всіх гілок влади — представницької, виконавчої, судової і навіть частини четвертої (тут працюють обласні радіо та телебачення, корпункти республіканських радіо та телебачення). За кілька кроків від майдану Незалежності розташовані також управління міліції, податкова адміністрація, обласні фонди тощо. Одне слово, вся влада — на одному майдані. Якби тільки ще у новому році вони тягнули обласного вожа в одному напрямку — можливо, тоді і краще стало б жити простому люду.

«НОВИМ УКРАЇНЦЯМ» —
НОВИЙ РІК,
«СТАРИМ УКРАЇНЦЯМ» —
СТАРИЙ РІК!

Мал. Анатолія Андрєєва.

Нове життя нового прагне знаку

Самоврядування: символіка

На отриману за перемогу в конкурсі на кращий варіант «Почесної відзнаки Президента України» вишгороду він купив ананас — порадував дружину, яка такою заморською диво ще не куштувала. І хоча потреба в його роботі величезна, оплачена праця для художника, нехай і присмний, але вижиток.

Якір рідного міста

Заслужений діяч мистецтв України Юхим Харбет сказав і своє слово у геральдичній міст і сіл. Насамперед не обійдений увагою рідний Маріуполь: завдяки художникові місто має маллий герб і прапор. Великий герб існує поки що тільки в ескізі й очікує на прийняття на сесії міської ради.

За законами жанру, новий герб має містити в собі елементи «попередника». Герб Маріуполя, датований 1811 роком, зображав торжествуючий православному хрест над поваленим мусульманським півмісяцем. Саме так уявляли свою місію греки, що свого часу переселилися з Криму до Приазов'я.

Звичайно, така агресивна символіка ніяк не відповідає теперішнім намірам українців, — пояснює Юхим Вікторович. — Між іншим, і сам маллий герб держави — тризуб — символ хоча і графічно цікавий, проте в сутності свій — знак військовий. На мою думку, для України як мирної держави більш прийнятним було б зображення квітки соняшника.

Від колишнього символу приморського міста залишилася форма щита. Два кольори — світло-сірий і синій — уособлюють дві стихії, на яких тримається місто металургів і моряків. Зменшеному зображенню старовинного герба, як і двом державним нагородам, знайшлося місце в обрамленні, сплестеному з традиційних дубових і нетрадиційних акацієвих гілок. Духмяна акація, найпоширеніше в Приазов'ї дерево, стійко зносить і степові вітри, і задимлене повітря, і пекуче сонце. Великий герб увінчує триголова башта — за цим елементом колись визначався статус міста.

На освяченому церквою знаменні міста, як і на гер-

бі, повторюються вишиті золотом символи перевернутого ковша з розливленим металом і корабельного якоря.

— Я пропонував також виготовити хоругви, які мали б такий самий малюнок і колір, — говорить Юхим Вікторович. — На них можна було б написати назви всіх районів міста і теж використовувати на урочистостях. Тоді і кожен район мав би символіку. Та поки що до цього справа не дійшла.

Є в Маріуполі ще один символ влади — ланцюг міського голови, теж виготовлений за ескізом Юхима Харбета. Надягають його під час свят та «протокольних» заходів. Очевидці стверджують, що коли ланцюг уперше презентували на день міста Михайлові Поживанову, той був у захваті і не знімав символ влади до самого вечора. Цього року під час «інавгурації» міський голова Юрій Хотлубей отримав цей знак з рук голови виборчої комісії.

Кожному селу — свій герб

Політ творчої фантазії художника не обмежується рідним містом. Юхим Харбет є автором нового герба Донецька. Щоправда, в обласному центрі виявилися більш консервативними і наполягли на збереженні на щиті руки з молотом і зірки. Але й використовують донеччани свій знак активніше, наносячи його на різноманітну сувенірну продукцію. Одного разу художникові потрапила до рук навіть... колода гральних карт, «сорочку» яких прикрашав герб шахтарської столиці.

На столі перед моїм співрозмовником — стос карток палітурок. Це герби населених пунктів Донеччини. На замовлення, щоправда, намальовано ли-

ше герб села Безіменного, якому нещодавно виповнилося 200 років. Усупереч назві, тут не втомлюються поповнювати історію рідного краю новими й новими фактами. А до ювілею сільська рада вирішила ухвалити і свій герб — чим, мовляв, ми гірші? У графічних символах бані православної храму, колосків пшениці і азовської риби відбилася і «професія» приморського села, і його минуле. Розчулений директор музею історії села привіз художникові ящик тюльки — від вдячних безіменців.

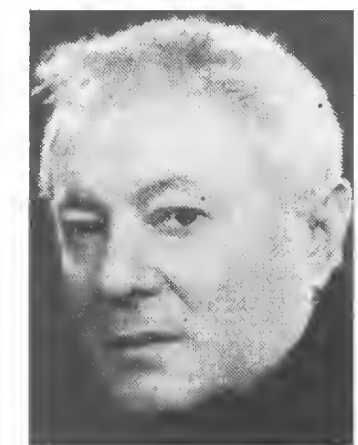
Пізніше вже з власної ініціативи намальовані герби рідного села Анадоля, села Бугас Волноваського району, міста Слов'яногорська та інших. Надіслав до місцевих рад і... не отримав відповіді. Так потрібна нам нова символіка чи ні?

Відзнака Президента як дзеркало великої політики

Історія створення почесної відзнаки Президента досить показова для нашої країни. Спершу було проголошено конкурс, підсумки якого підбивалися за часів президентства Леоніда Кравчука. Розповідають, за варіант Харбета члени комісії проголосували одностайно. Проте підпис під протоколом ставити не поспішали: нехай, мовляв, Леонід Макарович подивиться, а раптом йому не сподобається. Думку комісії Президент піддавати сумнівам не став. Лише висловив побажання зробити відзнаку з колодкою.

Пробний екземпляр виготовлявся в Донецьку в одній із фірм напівкустарним способом і під ревним поглядом автора. Та дуже скоро влада в столиці змінилася, і було прийняте рішення зробити почесну відзнаку орденом «За заслуги» третього ступеня. Маріупольському художнику передали завдання розробити три варіанти. Юхим Вікторович надіслав роботи до адміністрації Президента, але зворотній зв'язок так і не відбувся. А через деякий час в одному з журналів побачив фото президентського знака, який лише приблизно

Заслужений діяч мистецтв України
Юхим Харбет
сказав і своє слово
у геральдиці міст і сіл

нагадував затверджене свого часу зображення. Авт цих рядків мала змогу порівняти проект і його втілення і підтверджує: остаточний варіант — не найкраща копія оригіналу. Втім, надалі подібні відкриті конкурси не проводилися, і критерії, за якими затверджуються державні знаки України, не відомі.

— Між іншим, Україна — чи не єдина в світі держава, де всі відзнаки — у Президента, — зауважує мій співрозмовник. — В інших країнах це прерогатива парламенту. Президент має право нагороджувати ма- симум одним знаком.

Є у Юхима Вікторовича робота, про яку він говорить з особливою симпатією. Це знак «Почесний громадянин Маріуполя». Рішення про присвоєння звання приймає міська рада. Свого часу почесним громадянином міста став і Юхим Харбет. Для сім'ї художника і актриси (дружина мого співрозмовника — актриса Донецького обласного російського драматичного театру Світлана Отченашенко) таке визнання заслуг принесло ще й матеріальну підтримку. Справа в тому, що за рішенням ради носії цього звання повністю звільняються від оплати комунальних послуг і телефону. І якщо почесні громадяни Маріуполя — Президент Нональній академії наук Борис Патон та президент Греції Константінос Стофанопулос — колись вирішували переїхати ближче до моря, проживання в місті їм майже нічого не коштувало.

Ліна Куц.

На фото: Юхим Харбет;
маллий герб Маріуполя.
Маріуполь
Донецької області.

Бачить око, та зуб не йме

За листом читача

Мешканець Кривого Рогу А. був без тям від радості, коли у пащі імпортерів цигарок, яку він купив, знайшов виграваний купон на цінний приз. Він не ризикнув відправити купон поштою, а вирішив поїхати у київське представництво цієї тютюнової корпорації сам.

Треба сказати, прийняли його вельми люб'язно. Симпатичні молоді люди зареєстрували його купон своєю печаткою і запропонували, поки купон проходить експертизу на справжність, кілька днів пожити в готелі за рахунок фірми.

Всі ці дні А. провів у радісному збудженні, мріючи про те, як він розпорядиться своїм призом. Але коли в призначений час він з'явився в фірму, ті самі симпатичні молоді люди з добре награним співчуттям повідомили, що купон, на

жаль, фальшивий. І повернули йому щось таке, що нагадувало виграваний купон, з яким він приїхав до Києва.

А. одразу звернув увагу на те, що це не його купон. Той був на іншому, цупкішому папері. Під час респектації відбиток печатки на купоні було зроблено слабким, ледь помітним. А на купоні, який повернули, на місці печатки красувалася жирна блямба. Але довести представникам фірми нічого не вдалося. Дякувати й за те, що дали грошей на зворотну дорогу.

Від себе хочу нагадати читачам приказку про безплатний сыр, який буває лише в мишоловці. І побажати їм з нового року кинути палити. Особливо імпортерів цигарки.

Антон КРУПІН.

Кривий Ріг.

Українська рада миру з глибоким сумом сповіщає про смерть першого заступника голови Української ради миру
Бориса Сергійовича ЗРЕЗАРЦЕВА
і висловлює щире співчуття його рідним та близьким.

Фракція Народного руху України у Верховній Раді України висловлює глибоке співчуття членові фракції Кулику Олександру Васильовичу у зв'язку з великою втратою — смертю батька
Василя Андрійовича.

У зв'язку з затримкою публікації інформації про випуск акцій 11 емісії (газ. «Ділова Україна» від 05.06.1998 № 40) Акціонерно-комерційний РЕАЛ БАНК сповіщає юридичних та фізичних осіб, що свої претензії з цього приводу вони можуть заявити протягом 15 днів з дня опублікування цього оголошення.
Правління АК РЕАЛ БАНКУ.

«Не цураймося, признаваймося — нас багацько є»

Герб роду
Хоменків

На численних гілках генеалогічного дерева роду Хоменків-Бачинських із Луцька розмістилися хронологічні дані представників восьми поколінь, починаючи з часів Тараса Шевченка...

Чи бачили ви коли у звичайній кімнаті житлового будинку кілька великих стендів, на яких відтворено родовід у восьми поколіннях і написано більш як 400 імен одного роду? Я був приємно здивований, коли все це побачив у сім'ї Марії Іванівни та Леонтія Сергійовича Хоменків з Луцька. І поруч — герб родини, обрамлений барвінком і калиною, колосками жита і пшениці... Над списком 24 професій, що мали члени цього роду, — соловейко. Мимоволі подумалося: «А чому саме ця пташка?»

— Всі покоління нашої родини люблять пісню, ми й сьогодні без неї не уявляємо свого життя, — розповідала Марія Іванівна, коли я присів біля столу, на якому лежав великий альбом. — Недавно ми їхали з Києва. Як почали співати біля Житомира, то не переставали до самого Луцька. А було не раз — пораємося з мамою на городі і співаємо. Моя мама записала двісті народних пісень, більшість із них я знаю напам'ять, їх сьогодні співають мої діти і внуки... Пам'ятаю, дуже гарний голос мав мій дідусь Микола Новосад... Його на моїх очах убили польські націоналісти.

Перегортаю сторінки альбому. Своевідний фотолітопис роду Хоменків-Бачинських, де восьме покоління позначене 1812 роком. І з того часу все відтворено в іменах і прізвищах, названо професії, хто де жив і працював, як закінчив свій шлях земний.

Найдавніша згадка про прасура з 1812 року Миколу Бориса, в якого було четверо синів — Василь, Микола, Григорій, Семен. Коріння у них — хліборобське. Мали велике господарство, дуже любили коней.

— У Григорія було двоє дітей — син Антон і дочка Марія, — продовжувала

розповідь Марія Іванівна, — Марія Григорівна — це і є моя бабуса. Вона вийшла заміж за Миколу Новосада — мого дідуса. Від їхнього шлюбу народилася моя мама. А я знаю, що мій дідусь писав вірші. І мама пише вірші. Написані нею чотири молитви співають церковні хори. Мама з татом у парі прожили вже 60 років. Нині вони мешкають у Луцьку. Два моїх сини — Леонід і Сергій у власних будинках живуть поблизу нас. А хати ми самі будували. Ми все вміємо робити самі: мурувати, столярувати, вишивати... У наших дітей, онуків — вишивані сорочки. Ось бачите на фото...

В альбомі — безліч фотографій. Найстаріша — з 1926 року. На ній — дев'ятирічний Іван Мельник — батько Марії Іванівни. А ось ще одне старе фото. І жінка пояснює, що на ньому в центрі — її батьки через тиждень після вінчання. Це був 1939 рік. Всього на фото — сорок чоловік.

Сумні очі в Марії Іванівни. Тремтять її голос.

— Багато з тих, кого бачите на фото, розстріляні, замордовані... Ми з діда-прадіда — холмшаки. Прадавня українська земля, де князь Данило збудував місто Холм. Трагедія українців на цих землях — це і трагедія нашого роду. У першу світову війну нас виселили з рідних земель. Сім'ю тата вивезли в Казань, мамину сім'ю — в Подольск Московської губернії. У 1921 році вони повернулися додому. Друга світова війна принесла ще більше горе...

Відчуваю — жінці важко говорити. У фотоальбомі є список 265 імен мешканців села Ласків, яких у березні 1944 року закатовано. В цьому селі за Бугом народилася Марія Іванівна, її мама, саме звідти походить коріння родин Борисів і Новосадів. Село спалили. На цьому місці сьогодні, як сказала Марія Іванівна, чисте поле. Залишилося стареньке кладовище, де кілька років тому, відвідуючи

рідні місця, Марія Хоменко знайшла могилу свого родича Івана Бориса.

Гортаю сторінки альбому... Скільки пошуку, терпіння вкладено, щоб відтворити історію роду! Прекрасного роду хліборобів, учителів, лікарів, академіків, шахтарів, конструкторів, столярів, мулярів...

— У нашій родині не було ніколи перевертнів та зрадників, — з гордістю каже Марія Іванівна. — Ми любимо і любимо рідну землю, мову, пісню. На чуже ніколи не зазіхали, оберігали рідне. Не обминула нашого роду й репресивна машина сталінських таборів. В 1937 році розстріляли як ворога народу рідного брата моєї прабабусі Михайло Гучака, який працював інженером на одному з заводів Москви. Рідний дядько моєї мами Антон Борис був інспектором духовних училищ у Московській губернії. Розстріляли. Рідний брат мого дідуса Володимир Мельник очолював секретне конструкторське бюро в Москві, працював разом з відомим авіаконструктором Туполєвим. Розстріляли.

Сотні імен у родоводі, десятки фотографій. На численних гілках генеалогічного дерева Хоменків-Бачинських (нова гілка імен роду) розмістилися біографічні дані представників восьми поколінь — починаючи з часів Тараса Шевченка. Перед нами постає шляхетний рід, де кожне покоління може пишатися своїм життям, вчинками і творінням рук своїх. Відтворити майже 400 імен свого родоводу — хіба це не подвиг? Бо чи завжди ми пам'ятаємо своїх «славних прадідів великих»?

І ловлю себе на думці, що знаю лише своїх дідусів і бабусь. А далі? Ніде правді діти — так у більшості з нас. Бо якщо хтось із наших предків мав колись гектарів 10—15 поля, двоє коней, то вголос ми вже боялися про це говорити. Ми забули, з нас роками вибивали те, чим кожна нація пишається: древність, імена, діла, слава предків. Допоки ж так?

Ми довго розмовляли з Марією Іванівною. За професією вона вчителька, зараз на пенсії. І чоловік її Леонтій Сергійович теж пенсіонер. Марія Іванівна збирає матеріали про родовід свого чоловіка. Вже знайшла ім'я прапрадіда Кирила Різниченка, який жив біля Фастова у Київській області.

— Дуже допомагає мені у цій справі мій родич Анатолій Борис, який живе в селищі Жовтневе біля Нововолинська, — продовжує Марія Іванівна. — Ми з ним відтворили плани сіл, де жили наші предки. Приємно, що імена і прізвища наших предків не перериваються. У 1812 році жив Микола Борис, а сьогодні його родовід продовжує Анатолій Борис. Коли ми збираємося разом, то ніби за одним столом присутні наші прабабусі і прадідусі, — всі, хто відійшов у вічність, але дав нам життя. Правда, це добре?

Дай Боже, щоб кожен знав свій родовід, пишався предками. Як співає Ніна Матвієнко: «Не цураймося, признаваймося — нас багацько є».

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Як відомо, протягом усього історичного періоду розвитку людства поєднати категорії часу і простору вдалося лише одній людині — сержанту Сидорчуку, котрий наказав солдатам копати від паркану до обіду

Фейлетон

Відомо й те, що часто-густо чужі лаври не дають спокійно спати досить значній частині населення планети. Хвороба ця, що точить душу, як шашіль дерево, має особливе поширення на теренах України. Причому це спостерігалось як за умов колоніального гноблення, так і за повної незалежності. За останньої ситуації навіть більше, ніж будь-коли раніше: мазанка, навіть чудово вибілена, так не ярила серце, як триповерхові хоромні сусіди...

І сержанта Сидорчука, скажімо, у Рівному теж не залишили без уваги. Знайшлися його послідовники у нетрях житлово-комунальної сфери. Заступник директора обводоканалу Микола Бойко так і сказав: «Ми лише від «стояка»...» А згодом його колега по роботі, котрий побажав залишитися невідомим, додав: «... і до суботи зробимо».

А ви кажете, не можна поєднати не поєднуване. Ось, будь ласка: «Від стояка — до суботи»...

Потрібно, проте, розшифрувати, оскільки такі філософські конструкції усвідомлюють не дуже... Тож послухаємо 73-річного рівненського громадянина

Степана Семеновича Вороб'я — голову відомого ветеранського кооперативу «Черевички».

— Все воно не вічне, — по-філософському почав Степан Семенович. — Так само і водопровідні труби у квартирі. Поглянув оце якое, а одна проіржавіла, і вода тече добряче. Я відразу до ЖЕКу — куди ж іще? А вони мені кажуть: свої діла, мовляв, ми передали водоканалу, туди й звертайтеся. Зв'язуюся з обводоканалом. Та ліпше я з ним не зв'язувався б. Кажуть, немає труби. Купив я трубу — в них бензину немає, аж ніяк не приїхати. Дам, кажу, п'ять літрів, так їм цього замало... День минув, другий, вода тече щораз дужче. Почав телефонувати «по інстанціях». З'явився, зрештою, люди — і з ЖЕКу, і з водоканалу. Чоловік вісім було, цілісний консилиум — радилися, кому належить лагодити. Наобіцяли до суботи зробити...

Читаю, бачу, все сміється: знаю, мовляв, нічого ніхто не зробив! Правильно, дорогий друже, і в суботу Степан Семенович продовжує «маніпулювати» відрами, каструлями і виварками. Ніхто нічого і не думав робити, адже живемо ми у незалежній державі, чимало категорій громадян якої розуміють незалежність як незалежність від законів, установлених норм і правил, незалежність, якщо хочете, від совісті.

— Я регулярно плачу за квартиру, — обурюється Степан Семенович, — а вони морочать мені голову, спихають одне на одного, поділили трубу на «зони впливу». А якби пожежники почали поверхи «ділити»?

Ображається ветеран. А даремно! Поділили трубу? Правильно зробили. Якби «контрора» була одна, труба залишилася б «цілісною». А якщо їх у даній царині життя дві, то, зрозуміло, кожна має виправдовувати своє існування власним «водоносним відтинком». А що кивають, як відомі Іван з Петром, то це вже тема іншої розмови. Не кожному дано збагнути...

Шановні громадяни! Не бомбардуйте редакції і кореспондентські пункти телефонними дзвінками і письмовими скаргами. Зрозумійте одне: в Україні ідуть кардинальні реформи. Що? Не розумієте, звідки, куди, як і навіщо вони ідуть? Ну ви, як каже сусідський Василько, даєте! Хоча... Гм-гм... Хоча запитання справді не прості, на них я самі реформатори наряд чи зможемо відповісти.

От і виникають парадокси, багато з яких через свою незвичну новизну ще не набули належного філософського, так би мовити, оформлення, як вищенаведене «від стояка — до суботи». Хоча, не буду брехати, намагання втиснути парадоксальні ситуації у стислі фразеологічні форми помітні. Ось хоча б: «Дуля як благо». Чи навпаки: «Благо як дуля». Це — щодо те-

перішньої роботи міського пасажирського транспорту. «Благо! — кажуть люди. — За лічені хвилини у будь-який кінець міста доїдеш з комфортом — не те, що колись, голови зривали...». Справді благо, сам пробував. Підійшов у Рівному на Театральний майдан, а «маршрутки» здебільшого іноземного походження — жик! жик! жик! — одна за одною під'їжджають-від'їжджають. І чому це вони, подумалося, так спритно «жикають»? Проїхав до мототреку, а потім назад, — і все стало ясно: жоден із пасажирів, заплативши 40 коп., не одержав квитка. Он чому вони так спритно «жикають», мало не суцільною колоною сновігають...

А де, питаєте, дуля? А її регулярно від аматорів перевозу держава наша рідненька одержує, її бюджет. А коли дулю отримує бюджет, то це означає, що і нам, неотримувачам пенсій і зарплат, комбінація з трьох пальців — під самісінький ніс. Одне слово, дуля як благо. Або навпаки...

Є й інші цікаві моменти. Що, гадаєте, може означати формулювання «десять метрів від закону»? Мається на увазі, десять метрів у радіусі. Мовою рівненських торбохватів (та, мабуть, не лише рівненських) це місце називається «п'ятачок». Тут уже кілька років поспіль з раннього ранку до вечора чути шелестіння чоловічих і жіночих губ: «Долари, марки, рублі», «Рублі, долари, марки». Всі, окрім рівненської міліції, чують це шелестіння, і всі знають, що «навар» від протизаконних валютних операцій осідає у кишенях «мінялки». А у державних обмінних пунктах або ще не відкрито, або вже зачинено, або немає валюти. «Законодавство...», — опускаючи очі долу, каже міліцейське начальство.

... Справді, таке враження, що у нас немає ні Конституції, ні найпростіших законів. Автомобілі їздять тротуарами і через газони. Бульдоги, бультер'єри і ротвейлери вільно кусають беззахисних громадян. Злодіїв уже стільки, що незабаром, напевне, атомні станції почнуть пореакторно розтягувати. Всередині будинків жваві мешканці розламують стіни і перестінки, «переплановуючи» житло на новий лад, а у самому стільному Києві, долинують чутки, навіть капітальні стіни пробивають, щоб відкрити вид на, приміром, храм Божий. Найзаповзятіші — державу розхитують... І ніде ніхто нікому нічого. Хіба що трішки. Подекуди. Де, як прикрий виняток, має місце факт викрадення в'язки вівсяної соломи.

... Одне слово, «від хати — п'ять сантиметрів мізки набакір». Нісенітниця, кажете? А «від стояка — до суботи» краще?

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

А ви знаєте свій родовід?

Невідомий музей

Кобзар
Олексій Нирко

У номер

✓ Дніпропетровськ

Ти — моє крило,
я — твоє крило

Пісенний дует подружжя Бабичів «Тетяна+Андрій» з особливою радістю готує виступи перед селянами. Співна віддаючи себе слухачам, вони не втомлюються. Лагідність селян, їх природжена інтелігентність, дотепність, співучість завжди наснажують артистів творчою енергією, якої вистачає їм і на концерти у великих міських залах.

Староукраїнське полтавське село

Вільховатка, здавна славне віртуозами-скрипачами Бабичами, вивело в люди Тетяну та Андрія. Двадцять років тому, поєднавши свої пісенні серця воедино, вони ні на мить не розлучалися з мистецтвом співу. Ось уже п'ять років «Тетяна+Андрій» чарують слухачів своїми тематичними концертами, сценарії до яких пишуть самі.

Україномовні пісні — характерна ознака їхнього репертуару, якому вони залишаються вірними впродовж багатьох років. Приємно, що свої таланти обоє успішно розвивають: Андрій серйозно захопився поезією, пише вірші — щойно вийшла його перша поетична збірка. Тетяна майстерно оволоділа сценічне мистецтво.

На фото: пісенний дует Бабичів «Тетяна+Андрій».

✓ Рівне

Поетові — три мішки «прози»

75 років виповнилося рівненському поету-сатирику Петрові Красюку. Ювіляра тепло привітали мешканці далекого поліського села Висоцьк, де він проживає, численні друзі, товариші, представники влади.

Літератори області, з огляду на реалії часу, подарували поетові три мішки «прози» — з цукром, борошном і зерном для домашньої птиці. Адже нині і членові Спілки письменників України не так просто зводити кінці з кінцями.

Керівництво області й району, підприємці допомогли ювілярові видати книжку вибраних творів — своєрідний підсумок багатолітньої праці.

✓ Ужгород

Закарпатський вертеп

Відомий у краї фольклорист Іван Хланта плідно працює впродовж багатьох літ над тим, щоб зібрати, упорядкувати й видати перлини народної творчості. Осібно місце серед них посідають колядки. Першим кроком у цій царині була його книга «Закарпатський вертеп», що побачила світ три роки тому і стала бібліографічною рідкістю. Тут подано 27 вертепних дійств з різних регіонів краю: Бойківщини, Гуцульщини, Лемківщини та інших. Зібрано багатющий матеріал різдвяно-новорічного циклу народного календаря й досліджено витoki вертепу — одного із видів фольклорного театру. Представлено також колядки з нотами, які найчастіше виконують під час вертепних дійств.

А нещодавно в ужгородському видавництві «Патент» вийшов збірник «Колядки», упорядкований Іваном Хлантаю та Василем Яремою, кандидатом богословських наук.

У збірник увійшло 109 колядок: і загальнонародних, і рідкісних. І до кожної з них подано ноту. У текстах і мелодіях пісні віддзеркалено не тільки талант, а й велику любов і ніжність народу до Бога Спасителя, народженого Христа.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Унікальну колекцію бандур і документів про долю кобзарства Криму і Кубані, притулену в закарпатській бібліотеці Ялтинського педучилища, нині названо Кримським гуманітарним інститутом, навіть у її 35-річний ювілей Міністерство культури України вперто не хоче називати музеєм.

Він, багатий експонатами-раритетами, яким навіть заздрить Київ, чомусь незнаний навіть у роки утвердження державності, — таки є. Створив його, одночасно з кількома ансамблями бандуристів і бандуристок, тоді ще юний, нині вже сивий, алс такий же завзятий до діла, викладач музики Олексій Федорович Нирко.

Тут живий літопис південного кобзарства, небуденного явища культури козацької нації, яке не можуть заперечити навіть політично стурбовані прималювачі, притлумлювачі історичної присутності українства у всі часи багатовікового буття сонячного півострова.

Десятки інструментів початку і середини нашого століття нелегко було збирати ще й тому, що майже кожен гравець чи творець опальної у всі часи бандури закінчив своє життя на Соловках чи в Сибіру. Туди не раз обіцяли запроторити й збирача і реєстратора нині значного історичного фактажу, пошуковця і увічнювача імен цілої когорти химерних майстрів виготовлення і гри на старовинному інструменті, хлопця з незвичним для Криму ім'ям — Олексєм.

Він і нині в Ялті — відстоювач гідності українців, котрих тут ще досі дехто полюбляє називати хохлами. Музей кобзарства стверджує: біля моря завжди вистачало й козаків. Серед них особливо рельєфно виступають прізвища: Пишинський, Корнієвський, Журчинський, Гусар, Шарко, Німченко, Сніжний, Цимко, Круча-Луковецький... То лише зібрані навздогін скалки майже втраченого для істориків пориву українських душ до власної правди. Гортаючи музейні реліквії, зібрані тут, пересвідчуєшся в тому, що ми так мало робимо, аби знати про них — народних майстрів-професіоналів, хранителів опоезизованої ними історії нашого народу, прозрілих сліпців-кобзарів.

Музей сповіді їхніх душ і устремлень постійно поповнюється новими експонатами. Його фундатор, збирач, охоронець, науковий працівник, екскурсовод, реставратор старовинних інструментів і водночас віртуоз гри на них — Олексій Нирко, щодня стираючи музейний пил з дорогоцінних реліквій вважає, що кожен з цих експонатів вартий окремого музею, а доля творця чи виконавця дум і пісень часів козацтва гідна роману чи бодай документальної повісті.

Ялтинський бандурист не має часу журитися з того, що його «дитя душі» десятиріччями обминають увагою, праведно збирає до цього стільника пам'яті все нові реліквії. Їх уже над-

бав стільки, що навіть роздаровує. Недавно три старовинні бандури передав Ялтинському музею Лесі Українки, куди часом приходять «виспіватися» разом зі своїм учнем, уже теж сивим, знаним у Криму бандуристом Остапом Кіндрачуком.

Разом з кубанцями, котрі ще пам'ятають свій родовід, вони підняли кобзарське мистецтво до рівня міжнародних фестивалів. Їх у Ялті вже відбулось аж вісім, та про це рокотання бандур «останніх січовиків» ясно пише чомусь лише канадійська преса. У цих змагах віртуозів, які проходять під назвою «Дзвени, бандуро!», традиційно перші місця посідає капела Нирка імені Степана Руданського, якою майстер опікується вже понад чверть століття. Щороку майстернішим стає й ансамбль бандуристок «Пролісок». Під художнім керівництвом Неоніли Нирко йому, першому на Україні серед дитячих, ще 20 років тому присвоїли звання народного.

За свого мають ялтинського характерника і бандуристи екзильної капели кобзарів Північної Америки й Канади, котрі приїжджали у Крим відзначити свою 75-річну історію хранителів українського мелосу. Назвали вони його енциклопедистом, пересвідчившись у тому, що пан Олексє, як ніхто, знає шлях попередників нинішніх вітчизняних і закордонних кобзарів: кого, коли, де заарештували, куди заслали... Поіменно вписав він у досі рукописну антологію бандуристів долю всіх знаних з грона славних, їх репертуар, стиль гри, «планиду виконавця й інструменту», кожен з яких для нього одухотворено живий.

— У часи бездержавності постійно «розтирали» сумлінних дослідників кобзарства, — бідається Олексій Нирко, називаючи десятки імен добре відомих йому, незанихтаних, подвижників українського духу. Найбільше обурює його те, що навіть нині дехто пише про те, що ніби у запорізького козацтва «після поцілунку пантофлі Катерини другої випарувалась українська суть». Це дуже імпувало тим, хто намагався довести, що Кубань забула своє перворідне запорізьке коріння, відмовилася від козацьких пісень, бандури, рідних традицій. У часи недавньої суцільної русифікації ця ідея насаджувалась особливо старанно. З численних статей Олексєя Нирка, в яких він, вічний подорожник кубанськими станицями, наводить реальні факти буття ще не притлумленої тут, попри заборони і репресії, українськості, вдома не опублікували жодної. Інакше не могло бути, адже автор насмілювався заперечувати офіційну тезу про злиття-нівелювання націй у «нову спільність — радянський народ». Лише у Нью-Йорку в журналі «Бандура» видруковано його працю «Кобзарство Кубані».

Кримські кобзарі, котрі виходили з турецьких і татарських невольників, для О. Нирка — тема особлива.

Є у нього свідчення й інших авторитетних дослідників про те, як невольницькі плачі безпосередньо склалися на ринках Кафи, що грали бандуристи не лише на базарах Криму й Туреччини, а й у палацах султанів. Персоналій тих музик час не вберіг, окрім Карпа Кобзаря-Лудильника, спогади про якого записав від годинникаря, у часи війни начальника ялтинського партизанського загону Василя Мусійовича Кулініча. Слідів діда, як і його бандури, не стало вже перед війною.

Більше фактів про ялтинського бандуриста Андрія Цимка. Є в музеї і його інструмент кінця XIX століття. Серед найцікавіших і кобза «шаленого Шуєра» — він, син фіна й німкені, так захопився українським мелосом, що став бандуристом, педагогом, актором українських труп. Бандури Степана Гарша, кубанців Михайла Теліги і Федора Діброви — зачинателів капели кобзарів у Києві часів гетьманату. Найновіша тут бандура майстра Семєна Турчинського із станиці Азовська, який трагічно загинув у віці 94 років. Казав цей дідуся: «Хто на моїх бандурах дітей грати вчитиме, тому навіть доплачувати готов...». Нині на його бандурах грають кобзарі кубанської станиці Сіверської. Диво народного мистецтва — й одна з перших хроматичних бандур майстра Григорія Гусаря зі станиці Канівської, виготовлена разом з керівником капели бандуристів — кубанцем Степаном Жарком, замордованим у 20-ті роки за відродження українства в цьому краї...

Бандуристи, як і їх пісні, поза часом, але коли ж дочекаємося гідного оформлення ялтинського музею кобзарства, чи бодай видавця книги про ці безцінні реліквії і водночас невтомний шлях їх збирача — учителя, музиканта, історика, краєзнавця, артиста, для котрого кобзарювання стало долею — Олексєя Нирка?

Віктор ХОМЕНКО.

Весела мелодія для глини

Виставки

Тісно стало, мабуть, добрим і трішки лукавим гномикам, численним весільним гостям, базарним жіночкам й учасникам сільських вечорниць у домі закарпатських ху-

джників Магдалини й Михайла Беленів. Тож господиня вирішила вивести їх між люди. Бо ця численна челядь — творіння її рук. А ліпить вона їх з глини, вдихаючи в чудернацькі фігурки життя й наділяючи їх цілком людськими рисами.

І вони вийшли поміж людей — на виставці Магдалини Пуглик-Белень в ужгородській художньо-мистецькій галереї «Карпат-Арт». «Вікна, села», «Залицяльнички», «Вечорниці», «Засватана», «Тапельць молодих», «На базарі» — ось далеко не весь пер-

лік тих народних сценок, які талановита художниця втілила у пластику глини. Тож на відкритті виставки лауреат Державної премії імені Тараса Шевченка відомий закарпатський художник Юрій Герц не дарма дивувався: звідки стільки сил у цієї теснітної жінки? Адже представила Магдалина не лише кераміку, а й ручне ткацтво та живопис. А якщо врахувати, що протягом трьох місяців це вже друга виставка художниці, то й справді дивуєшся непересічному таланту й працьовитості. Якщо в кераміці художниця тяжіє до народних мотивів, казкових сюжетів та легенд, то в художньому ткацтві, живописі й графіці — до біблійних джерел.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Бандуристу журитися ніколи

Нашим найпершим богом був Род

У майстерні художника

Його домашня майстерня — невеличка двокімнатна квартирка в багатоповверхівці на південній околиці Луганська. У вікна дихає степ. Неподальок — штучне море, звідки долинає музика цілодобового абхазького ресторану «Апсн». А майже навпроти — лужок з осоками та очеретами. Вербі на берегах Вільхівки обвисли гіллям, ніби добилися сюди з десятого віку, а далі йти не вистачило снаги... Так я подумав, коли вкотре розглядав велике портретно Олександра Гокуня «Святослав. Розгром Хазарського каганату».

— Щось не пам'ятаю, щоб у літературі чи в мистецтві хтось так конкретно розробляв цю тему...

— Вона протягом віків була під забороною. А надто після революції. Писали про князя Святослава, але — що він робив походи на південь чи на південний захід. Тільки не про те, що зі своїми дружинами брав Ра-Ігіль — Волгу од її верхів'я до Каспію і далі. Не Святослав насправді виступив проти хозар, а вони під проводом свого кагана пішли воювати проти нього, і він їх розгромив ушент. Історія засвідчує, що кордони Київської держави за часів видатного полководця Святослава доходили до Волги, Каспійського моря і Кавказу.

— Ви — кандидат історичних наук, написали докторську, доцент, художник, скульптор, журналіст, три з лишком десятиліт випробовували найновіші літаки. І раптом — язичество, прараслов'янські боги, давні традиції...

— ... або противники ще вигадали слово «поганство». А ще у словниках є і таке трактування: «Зв'язок з нечистою силою». Але язичество — найперша релігія людства і найчистіша, якщо порівняти її з наступними. Язичество — це возведення до святих нашої істини Праматір Природу. Хіба це не гідне наслідування?

— А як ви прийшли до цього?

— Років з двадцять тому мене, скажемо так, обурила буча довкола «геніальності й унікальності» грубих підробок — африканських масок. Бомонд захлинявся од галасу, пестячи зір на посередніх карбуваннях та дерс'янках «під Схід», «під Єгипет», «під Африку». А була ж наша рідна, якщо за великим рахунком, дописемна історія, міфотворчість, найдревніша культура! Чому в школах й університеті, де я навчався, нам забивали голови Афінами, Троею, Тутанхамонами і тільки зовсім незначними дозами подавали знання нашої вітчизняної найдавнішої історії? Тим часом у школах США — 70 процентів матеріалів з історії Штатів і лише 30 — всесвітня історія, та й то у дуже стислому вигляді.

Ось і засів я за археологію, етнографію. Що вже говорити про історію, географію, пісенне багатство, міфи, легенди, перекази і казки. Навчився карбувати метал, різьби по дереву. Мета була одна — створити галерею богів язическої України-Руси у сучасному розумінні образів.

Тепер моя звичайна квартира одночасно майстерня і музей, а потім уже — житло. Ось — куточок тотемів. У неспамятні часи багатьом народам, у тому числі і слов'янам, були властиві поклоніння зас-

новникам родів, тваринам — тотемам.

— А конкретніше?

— Ось у мене праматері роду людського — лосихи чи олені — представлені рогами лося. Три лики — полянського Кабана, древлянського Сича, сіверянського і кривичького Комо, «який медом відає», — відображають головних тотемів східнослов'янських племен, хоча їх, можливо, було й значно більше.

— Перейдемо ось до цих образів. Олександр Олександровичу, щось тут проглядається дуже рідне...

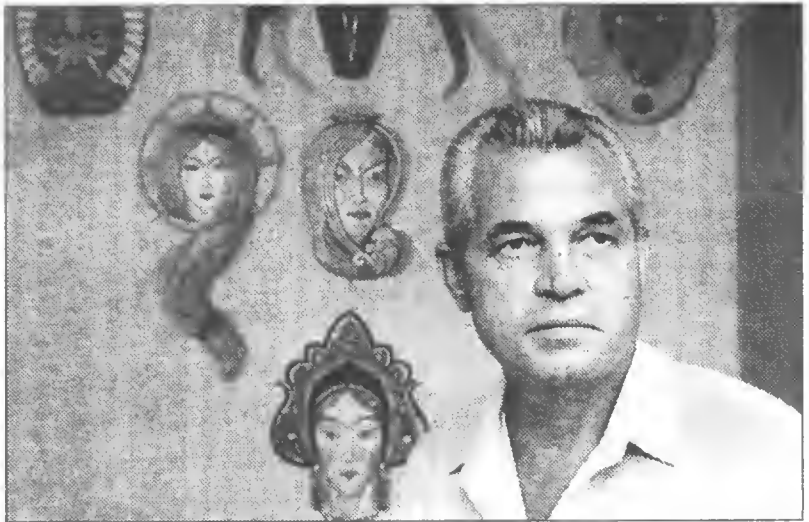
— Правильно. Це — Род. Найдревніший, може, бог русичів. Від нього йдуть наші поняття родини-батьківщини, джерела-родника, рідних-батьків...

Між іншим, у Західній Україні з Родом пов'язують єдину, що збереглася, статую язического бога — Святівита — творця Всесвіту. Збрунький Святівит установлений в Києві неподалік пам'ятника Богданові Хмельницькому. Деякі вчені намагаються довести, що Святівит і був тим самим Родом. Після ретельних досліджень я прийшов до висновку, що Святівит усе-таки був богом південних, а не східних слов'ян. Бачите: прибране обіднем охайне волосся, пишна борода і сяючий на голові Всесвіт — німб.

А ось Сварог. Бог небесного вогню. З ним пов'язана поява ковальського ремесла, вирубно-вогневе землеробство та багато іншого. У масці палахкотить вогонь, старослов'янська свастика — перепліт чотирьох орал, стилізоване небо, пічкоподібне чоло, ковальські кліщі, своєрідний півсень-пожежа.

А от Дана. Матір вод, рік, до речі, і нашого Дана-пра-Славутича. А ось маски богинь

Олександр Гокунь — художник і скульптор, історик і журналіст — захопився дослідженням вірувань наших пращурів. Чому і з якою метою?

Мокоші та Берегині. Перша — мати урожаю, достатку. Берегиня — богиня-охоронниця русів. А ось пра-бог неба — Див. Богиня зорі — Лада і її донька — Лель. Ну і так далі.

— Скільки було персонажів, на вашу думку як історика, у стародавній міфології наших предків?

— Не менш як 400. Усе перекочувало в коріння нашої мови.

— І багато у вас цих масок?

— Більше 150. Чимало ликов переробляв по два-три рази. Готував у гіпсі. Карбував у міді. Над деякими дерев'яними «думав» по три-чотири роки.

— Скажіть, будь ласка, як би ви хотіли розпорядитися такою унікальною колекцією?

— У Луганському художньому музеї якось зробили експертизу всією худрадою. Були неоднаразові бесіди, перегляд фотографій у Києві. Дивилися археологи, професійні художники, скульптори, провідні спеціалісти-карбувальники. Оцінки скрізь лише високі — спасибі знавцям. Однак конкретне рішення про виставку довго добитися не міг.

Збагнув, нарешті, — побоюються.

— Чого ж?

— Очсвдячки, відродження Рода-бога.

— Отже, в Луганську ніхто конкретно проявляється таким цікавим і потрібним ділом не захотів?

— Разом з громадськістю міста заперестували, і моя колекція була показана. У залі художнього музею. Проте й тут були труднощі. Спочатку місцеві священики різних конфесій, сектанти, деякі так звані цілителі, а їх тут, як ви знаєте, хоч греблю гати. Почалася бюрократична тяганина. Недоброзичливі домоглися, щоб виставка мала назву не «Наші праслов'янські боги», а — «Язичество східних слов'ян». Бачте як. Та головне, що дійство відбулося. Люди йшли на виставку з ранку й до вечора. Тепер я зайнятий підготовкою виставки для показу в Донецьку, у Криму, а там — і в Києві.

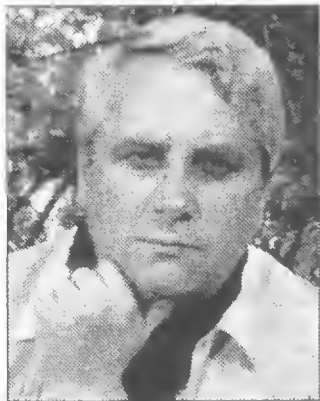
Бесіду вів
Микола МАЛАХУТА.
Луганськ.

Фото Вадима ЛІСНОГО.

Наші першодруки

Усе мінливе, наче настрій жінки

Микола ЛУКІВ

Микола Луків — один із найпопулярніших поетів сучасної України. Його літературним дебютом стала невеличка збірка віршів «Ріка», яка побачила світ у 1973 році. Відтоді минуло чверть століття. За цей час поет видав понад два десятки книжок. Творчість його відзначена престижними міжнародними і всеукраїнськими преміями.

У багатій поліфонії сучасної української поезії голос цього митця звучить по-особливому зворушливо, чисто й виразно. Гостре відчуття часу, вміння доступно й художньо переколиво говорити про найголовніше, найсокровенніше, свідомо орієнтація на випробувану й перевірену віками народну етику й мораль, конкретна життєва основа й пісенний лад багатьох його творів принесли поетові заслужене визнання і завоювали гідне місце під читацьким сонцем. Кращі поезії Миколи Луківа стали хрестоматійними. Пісні, написані на його слова, звучать не тільки по всій Україні, їх можна почути скрізь, де живуть ниші земляки, — від країн слов'янського світу до Канади, США й Австралії.

Напередодні п'ятдесятиріччя від дня народження поета побачила світ книжка вибраної лірики «Сади цвітуть під небесами», що є своєрідним підсумком багаторічної творчої праці відомого художника слова і дає уявлення про шлях, пройдений автором од публікацій перших його віршів до поезій, датованих роком нинішнім.

Представляючи в шанованій мною газеті «Голос України» твори свого колеги й побратима, щиро зичу Миколі Луківу високого натхнення і плідного багатоліття! А новій книжці поета — пайкоротшої і пайщасливішої дороги до людських сердець!

Борис ОЛІЙНИК.

Приглянься до облич, що мерехтять
На голубому тлі телеекранів:
Чи риси їх тобі не вокресять
Катів твоїх колишніх і тиранів?
Чи серед тих, кому довірив ти
Свою судьбу у нелегку годину,

Нема таких, що люто, як хорти,
Готові розтерзати Україну?
Чи це не їхні прапори й діди
Захланні бузівирі-невситимці,
У шалі сатанинської вражди
Топтали нашу землю, як ординці?
Чи не вони ГУЛАГи возвели

І роздували світові пожежі?
Якого ж поля ягоди були
Возведені в герої комісари?
Доволі неприступних таємниць
І годі вражі злочини ховати!
Прийшла пора назвати всіх убивць
І жертви поіменно всі назвати.
Бо влади й нині прагне кожен тать,
І стигне кров од потаємних планів...
Приглянься до облич, що мерехтять
На голубому тлі телеекранів.

Скрипаль

Старий скрипаль на п'яному
банкеті,
Серед нових господарів життя,
Дивлюсь — і викликає співчуття
Незграбна постать в сірому жилеті.
Розкішні дами, кавалери чемні,
— О Господи, якби ж то справді так!
Що за манери, що за стиль і смак,
Які розмови штиві та нікчемні!
Кому він грає, сам, напевно, знає,
Але боїться думати про те,
На що натхнення витрача святе
І як життя безглуздо проминає.
За кусень хліба мусить старцювати,
А мріялось — із Богом розмовляти.

Дві картини

Хлоп'я годує лсбеда з руки,
Стоять щасливі молоді батьки.
І я картини крашої не знаю, —
Якщо є рай, то це не гірше раю.
У підворотті дівчинка стоїть,
Голодні очі — вицвіла блакить.
Жсбрачка-мати в розпачі затерпла,
— Якщо є пекло,
це — не ліпше пекла.

Відколи не стало мами,
Я часто дивлюсь ночами
У місячне сиве небо,
Що манить мене до себе
Пулсуючими зірками,
І тишу себе думками,

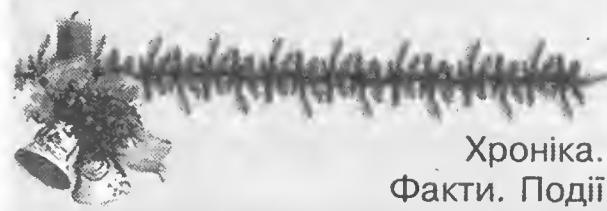
Що землю колись покину,
І в небо душею злину,
І в космосі між зірками
Зустрінусь з душею мами,
І нас розлучить потому
Не вдасться уже нікому.

Проводжають гуси журавлів
Поглядом презирливо-лінивим
І заходять ночувати в хлів
— Кожне почувається щасливим.
Повні вола. Теплий супокій.
Ні тривоги. Ні клопотів. Дрімота.
А небесний журавлиний стрій
Знесмагає в буряних висотах.
Ой нелеско битись на вітрах,
Та ніхто не проклинає долю.
У ключі не зміг би жоден птах
Поміняти на достаток волю.
І кружля веселиків крутіж
У дощі і ранній завірюсі.
А в хліві дрімлюють ситі гуси,
Котрих завтра віддадуть під ніж.
У дитячому будинку
Од болю і сорому світ паленів,
Життя вивергало приховану драму.
Покинуті діти живих матерів
Співали про сонце, і небо, і маму.
І лунко, і дзвінко розносився спів,
І сулино, і гірко було відчувати,
Що жоден з маленьких отих співаків
Не знав і не знатиме,
що таке — мати.

На дачі

Мені з тобою добре, як ніколи.
За вікнами осінній дощ шумить.
І коли міг би — зупинив би мить,
— Мені з тобою добре, як ніколи.
Мені з тобою добре. Я мовчу.
Боюся словом тишу сполошити.
Але без слів неважко зрозуміти,
Чому з тобою і про що мовчу.
Я вимкну світло й запалю свічу,
І принесу із саду пізні квіти,
І дощ до ранку буде шепотіти
Святі слова, які я промовчу.

Вітаємо Миколу Луківа з першим 50-річчям!

Хроніка.
Факти. Події

✓ Варшава

Сергій Станкевич — політичний емігрант

Офіційний статус політичного емігранта отримав колишній радник президента Росії Сергій Станкевич. Тепер він може не повертатися в Росію, де проти нього порушено кримінальну справу про отримання хабара і видано ордер на його арешт.

✓ Тбілісі

Не бідний, але без власної домівки

Президент Грузії Едуард Шеварднадзе оприлюднив декларацію про доходи. Живе в урядовій резиденції, на реконструкцію якої виділив власні 110 тисяч доларів. Істотна частина його доходів — гонорари за лекції за кордоном (5—10 тисяч доларів за кожну) та інтерв'ю (по 2—10 тисяч). Він також повідомив, що під час кризи в країні 1994 року турецькі грузини перерахували 160 тисяч доларів на особистий рахунок президента для розв'язання соціально-економічних проблем країни. Нині ці кошти йдуть за призначенням.

✓ Лісабон

А чи готовий ЄС?

«Польща буде готова вступити до Європейського союзу як повноправний член наприкінці 2002 року», — заявив міністр закордонних справ цієї країни Броніслав Герemek у Лісабоні. Однак висловив сумнів, що в самому ЄС на той час буде створено відповідні умови для прийняття нових членів.

✓ Пномпень

Король вимагає суду над собою

Король Камбоджі Нородом Сіанук готовий зняти з себе королівську недоторканність і постати перед камбоджійським чи міжнародним трибуналом, який розглядає злочини «червоних кхмерів». Він очолював країну в розпал революції 1975—1979 років, коли загинуло майже 2 мільйони осіб. Тепер лідери «червоних кхмерів» засуджені та помилувані прем'єр-міністром. Однак король проти амністії і вимагає навіть суду над собою, заявляючи, що сам виступить у ролі свого адвоката.

✓ Єреван

Трагедія в небі

Брат президента Вірменії Валерій Кочарян загинув на учбовому аеродромі поблизу Єревана. Його мотодельтаплан не справився у повітрі зі складною «петлею» і впав на землю.

✓ Гавана

Американський «подарунок» до свята

На острові Свободи відзначають 40-у річницю перемоги Кубинської революції. Одне із головних свят країни відбувається в умовах жорстокої економічної кризи, спричиненої не в останню чергу американською блокадою. Щоправда, із Вашингтона надійшло обнадійливе повідомлення: США збираються розширити контакти з Кубою і зняти деякі обмеження на гуманітарну допомогу мешканцям острова.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і інформаційних агентств. Фото АП.

Веселощі й радість — всесвітня ознака Різдва

Завтра, коли Україна святкуватиме Різдво, більшість інших країн житимуть повсякденними турботами: католики, протестанти та, частково, православні вшанували народження Христа ще два тижні тому. Проте якого 6 дня Різдво Христове не святкувалося — 25

грудня чи 7 січня, головна ознака свята незмінна: радість, веселощі, сміх. Як, наприклад, на сіднейському пляжі Бонді в Австралії (знімок ліворуч): там тепер літо, і чому б не повеселитися у теплих океанських хвилях? Це й роблять тисячі туристів, які традиційно

приїждять сюди на Різдво. А на фото праворуч — шестирічна Кеті Карлссон з американського міста Вербік, яка радіє величезній сніговій бурі, що пронеслася над її Род-Айлендом і принесла довгоочікувані Різдвяні свята.

Фото АП.

Канадці не вірять у швидке пришестя Христа

6 із 10 канадців вірять у провидіння, переконані, що божественні сили втручаються у життя людей. Такі результати дало опитування громадської думки, проведене напередодні Різдва.

До канадських громадян з проханням висловити свої міркування про те, яких «див» можна очікувати наприкінці нинішнього тисячоліття, звернулася служба громадської думки ПОЛАРА. Значна більшість опитаних гадають: нічого того, що можна вважати надприродним, очікувати канадцям не слід. Лише 5 відсотків респондентів вірять і очікують на друге пришестя Христа на рубежі двох тисячоліть і вважає, що з ним на Землі «запанує мир і спокій».

Канадки більшою мірою схильні вірити в такі «дива», ніж прагматич-

ніші чоловіки. Серед представниць прекрасної статі ті, хто увірував, становлять 69 відсотків, а серед сильної — 56 відсотків. З'ясувалося також, що «надмірний» матеріальний добробут не стимулює духовні пошуки, а, певніше, навпаки. Серед канадців зі щорічним прибутком менш як 25 тисяч доларів на рік віру у провидіння висловили 67 відсотків опитаних, а серед тих, хто «робить» 100 тисяч доларів на рік, — 51 процент.

Цікаво, що багато канадських громадян вірять у деякі «світські» дива ще менше, ніж у даровані з небес. Так, тільки 1 процент опитаних очікують на таке «диво», як «одужання» канадського долара в розумні відновлення його позицій на світових ринках після знецінення в останні два роки.

Легко передбачити?

Казахстан в очікуванні позачергових президентських виборів, які відбудуться 10 січня.

3 19 листопада, коли Нурсултан Назарбаєв офіційно зареєстрували кандидатом на пост глави держави, він побував у восьми областях республіки, провів 15 зустрічей з виборцями. Конкуренти нинішнього президента — Серікболсин Абділдін, Енгельс Габбасов та Гані Касимов. Усі вони «самовисуванці». А Назарбаєв — кандидат від багатьох об'єднань та рухів країни.

Спостерігачі фактично не сумніваються в перемозі Назарбаєва. Водночас деякі міжнародні організації вже тепер ставлять під сумнів демократичність цих виборів.

Надія ВЕРБИЧЕНКО.

Відлік єврочасу почато

У ніч на Сільвестра (так у Німеччині називають новорічну ніч) Євро стало спільною валютою для 290 мільйонів європейців і третьою валютою, яку використовують на світових біржових торгах.

У діловій столиці Європи Франкфурт-на-Майні на всіх марочосах банківської метрополії засвітилися величезні літери «Є» та добре відомий знак Євро.

Понеділок був першим торговим днем Євро на фінансових ринках. Несподіванок не сталося: співробітники Центрального європейського банку, який 1 січня перебрав на себе грошово-політичну відповідальність за спільний валютний простір, напередодні заклали перерахункові валютні курси в комп'ютери, перевели інформаційні системи, програми і банки даних на розрахунки у Євро. У понеділок розпочав свою роботу також комітет ЄС із перехідного періоду, щоб забезпечити плавний і безпроблемний перехід на нову валюту.

Значна кількість ек-

спертів оцінює запровадження спільної валюти як «проект століття європейської історії інтеграції».

Хоч і запитань у зв'язку з цим постало чимало. На них відповідали у Брюсселі після прийняття рішення про встановлення обмінних курсів національних валют президент Центрального європейського банку Вім Дюзенберг, голова Європейської комісії Жак Сантер, міністри фінансів 11 країн — членів ЄС. Безперечно, одне з головних запитань: чи не вплине запровадження Євро на знецінення національних валют, зростання цін та безробіття?

Миттєвої зміни звичайного життя на райське ніхто не обіцяв. Але переваг у Євро більш ніж досить. По-перше, це вигідно для підприємців, які мають бізнес у країнах — членах ЄС: заощаджуються колосальні суми на обмінах валют, коливання валют не торкнуться жодної з цих країн, а відкритість у порівнюваності цін запобігатиме їхньому зростанню.

А як же бути з проблемою безробіття у ЄС? На запитання власного ко-

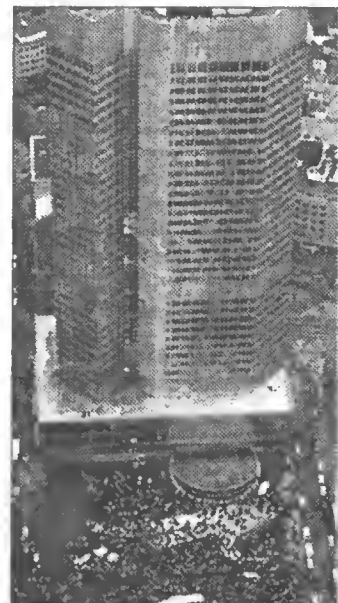
респондента «ГУ» в Німеччині відповів міністр фінансів Австрії Рудольф Едлінгер: «Створення робочих місць є одним з головних завдань Європейського союзу, тому проект валютного союзу передбачає також і окрему стратегію, спрямовану на усунення безробіття».

У загальному святкуванні не обійшлося, щоправда, і без ложки дьогтю. Історичну подію ігнорували міністр фінансів ФРН Оскар Лафонтен, надавши перевагу різдвяній відпустці. А журналісти просто-таки атакували президента Центрального європейського банку Віма Дюзенберга щодо терміну його перебування на посту.

Річ у тім, що під час дебатів, кому бути президентом Євробанку, постало питання про пенсійний вік одного з головних претендентів на цю посаду — Віма Дюзенберга. Тоді зійшлася на компромісі, який нібито запропонував сам Дюзенберг: він відпрацює лише половину терміну — 4 роки, а потім поступиться посадою іншому претенденту. Та тепер Дюзенберг лише лукаво посміхається: мовляв, не

1 січня кілька тисяч чоловік зібралися біля Центрального європейського банку у Франкфурті, вітаючи народження нової європейської валюти

Фото АП.

пам'ятаю, щоб робив такі заяви. За президента Євробанку стоїть горою голова Єврокомісії Жак Сантер. Він стверджує, що не було жодних домовленостей щодо передачі повноважень Дюзенберга. І справді, добра добувши, кращого не шукають. Європа вважає Дюзенберга людиною мудрою.

Валентина ПИСАНЬКА.

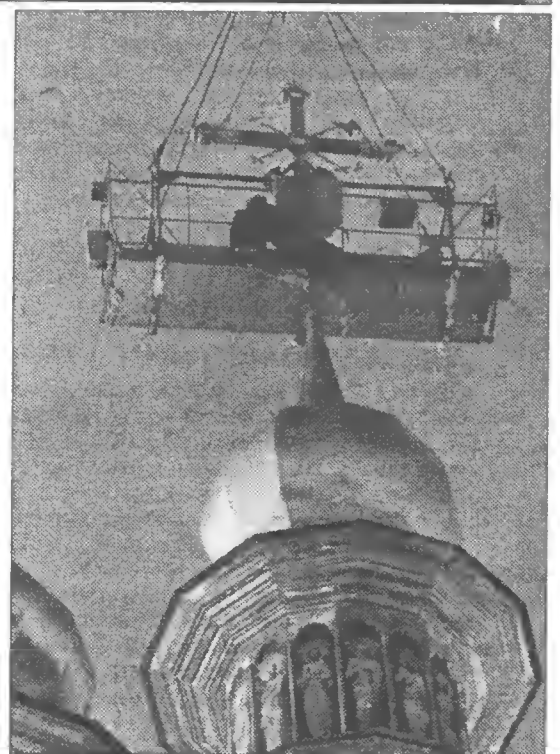
Брюссель—Франкфурт.

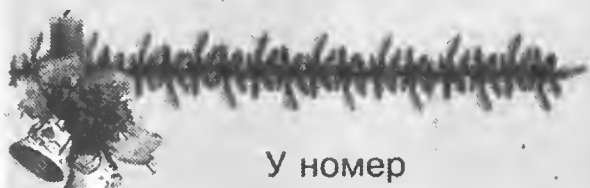

Щедра стриманість традицій

Традиція, як правило, скупа на слова. Кажеш: «Христос ся рождає!» А тобі мусять відповісти: «Славимо його!» Ото й усе, здається — зовсім небагато, з огляду на світову важливість події. Правда, відповідають не обов'язково саме так. Трапляються й курйози на кшталт: «Рождається? Ах, да, спасибо, мне уже доложили!» — але це справи не міняє. І той дивак, котрий так відповідає, по-своєму продовжує майже двохтисячолітню традицію. Традицію нашої готовності (чи неготовності) до духовного Оновлення. За великим рахунком, тут можна обійтися й без слів, нехай за нас промовляють (див. фото) різдв'яні мелодії, дзвони в Луцькому замку, хрест на оновленому Михайлівському Золотоверхому, освячений митрополитом Філаретом храм у Києво-Могилянській Академії, та оці двоє — старий священик і юний атеїст, що зійшлися на перепутті істинної віри та ідолопоклонства.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, Володимира ФАЛІНА, Олександра ВЛАДИМИРСЬКОГО, Михайла ЗІНЧУКА.

У номер

✓ Київ

Народжений на Святвечір

Яготин — Непорожній, у цьому є своєрідний каламбур, назва міста і прізвище людини ніби ненароком складають фразу, в якій є більше сенсу, ніж просто у двох окремих словах.

Якраз на Святвечір припадав день народження знаменитого яготинця Олександра Степановича Непорожнього. Мабуть, щось у ньому було від щедрот Святвечора.

Олександр Степанович являв собою ціле гроно талантів: педагог, письменник, літературознавець, краєзнавець, журналіст, мав добрий хист до малювання та акторства. Зараз модно називати таких людей словом «культуролог», але Непорожній був чимось більшим. Завдяки йому Яготин мав повноту й завершеність культурного самовияву, а це дуже важливо для районного міста, яке, по суті, завжди залишалося великим хаотичним селом над Супосом. Завдяки Непорожньому тут з'явився чудовий музей і картинна галерея, завдяки Непорожньому в Яготині з'явився культ Катерини Білокур і Тараса Шевченка.

Минулої весни 77-річного подвижника не стало. Місто відчутно осиротіло. Але ось знову Святвечір, і на думку мимоволі спадають оці два слова: Яготин — Непорожній...

✓ Дніпропетровськ

Берег лівий, берег правий

Міська влада Дніпропетровська запевнила земляків, що цього року неодмінно завершиться будівництво Південного мосту через Дніпро. Річ навіть не в тім, що повернутися до законсервованої майже десять років тому будови. Діючі нині тут мости, по-перше, давно капітально не ремонтували, вони, на жаль, у напіваварійному стані. А по-друге, з введенням Південного мосту на правобережжі величезного міста, нарешті, буде змога прокласти довгождану об'їзну автомагістраль.

✓ Вінниця

Дах для маленьких утікачів

Сорока маленьким утікачам може падає дах над головою обласний притулок для недоглянутих дітей, створений у Вінниці на базі колишнього дитсадка № 70. 200 тисяч гривень виділено з обласного бюджету на його фінансування. Тут працюватимуть 30 педагогів і психологів із стажем роботи не менш як п'ять років. У кожному окремому випадку вони виїжджатимуть на місце для з'ясування причин втечі дитини з дому чи школи-інтернату. Тим часом утікачі, яких раптом доставляли туди, куди і бомжів, — у мілицейський приймальник-розподільник, почуватимуться, схоже, краще, ніж удома. У трьох корпусах тепло, обладнано душові, кімнати для відпочинку, працює їдальня. Але перебувати тут можна не більш як місяць. Протягом цього терміну адміністрація має визначитися: повертати дитину у сім'ю чи влаштовувати в інтернат. За даними управління освіти, майже 5,5 тисячі дітей області виховуються нині у неблагополучних сім'ях.

✓ Херсон

Кавун — він і взимку кавун

Дегустація нових сортів кавунів відбулася на Херсонській обласній селекційно-дослідній станції баштанництва. Гостям запропонували кавуни, які і взимку залишаються соковитими та смачними. А всього на станції виведено 12 сортів цієї великої ягоди різних термінів дозрівання: ранні, середньостиглі та пізні, повідомляє ДІНАУ.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Любов у концтаборі

Відгомін минулої війни

Здрастуйте, шановна редакціє газети!

Я постійна ваша читачка. Це добре, що ви випускаєте таку газету, в якій можна прочитати і про нормальні людські взаємини. Я хочу сказати, що зараз газети, телебачення і вся молодь показилися на сексі і нічого більше знати не хочуть, тому що вони горя не бачили, і не знають, що таке справжнє кохання. Ось я вам розповім одну історію, а ви вже самі вирішуйте, друкувати її в газеті чи ні.

Одразу після війни наша сім'я переїхала жити в Західну Україну. А я в 1945 році вступила до медінституту. Так ось, у нас, у всіх дівчат-першокурсниць був спільний кумир — завідувач навчальною бібліотекою — дуже інтелігентний високий кароокий бронеет. Ми спеціально приходили до бібліотеки подивитися на нього, і брали зовсім непотрібні книжки, аби лишень по-

бесідувати з ним. І раптом інститутом розлетілася «трагічна» чутка: наш улюбленець одружується. І з ким би ви думали? Зі старою! Була у нас одна викладачка — некрасива, руда, напівліса.

Ми нічого зрозуміти не могли. У нього ж був величезний вибір! Після війни на одного хлопця, мабуть, по десять наречених припадало. А він вирішив одружитися тільки з нею, і ні на кого іншого дивитися не хотів. І тільки на останньому курсі я дізналася, у чому був секрет того кохання.

Виявляється, вони познайомилися в... Освенцімі. Коли перед наступом наших військ німці почали позбавлятися в'язнів, вона вночі таємно сховала його під настилом у жіночому бараці. Ці кілька днів у підпіллі і врятували йому життя.

А ця викладачка і не стара зовсім була, а його ровесниця. До війни вона була красунею, але в таборі над нею німці проводили

всілякі експерименти, після чого вона й перетворилася на таку стару, яка до того ж не могла вже мати дітей. Та незважаючи ні на що, він одружився з нею, і я думаю, не тільки через вдячність за своє життя.

Просто вони пережили разом таке, що ми й уявити собі не могли! А вони розуміли одне одного з першого погляду. В іншому оточенні він просто не знайшов би жінки, яка б так само його розуміла.

І я вважаю, що нинішні зради, розпуста — це просто люди з жиру каються. Тому що не бачили в житті справжніх випробувань. І, не дай Боже, звичайно, нової війни, але я вважаю, що наше покоління, яке пережило війну, було багатого чистіше і благородніше. Якщо хтось зі мною не згоден, нехай так і напише.

А. Ф.,
пенсіонерка, 73 роки.
Нікополь.

Японська перепілка несе «золоті» яйця

глії, Німеччині — власне, по всьому Заходу — розводять цих дивоптахів спеціальної селекції. В Україні має таку ферму полтавець Євген Петренко.

Облаштував під неї гараж на батьківському дворі, всі пристосування і механізми зробив власноруч. За дванадцять років свого захоплення пенсіонер кілька разів «горів» ушент — до останньої гинули перепілки — і все починав, як уперше: на кухні однокімнатної квартири з двох десятків птахів. Доводив поголів'я до тисячі. Мав багатьох учнів, та одні були слабким духом, інші — сильні ліношами. «Монополіст», — казав про себе з гіркою іронією Є. Петренко, бо, як ніхто інший, розумів, що самотужки перепелине диво не створити.

Нарешті послідовники знайшлися. Я особисто знайомий з одним — Олександром Котенком, начальником дільниці з вирощування перепелів Полтавського тапонажного управління ВАТ «Укрнафта».

Партію яєць японських перепілок елітної французької селекції закупили рік тому. Маючи інкубатор, вже одержали своє поголів'я, з якого, власне, і започаткувалася ферма.

За рік дільниця забезпечила цінним дієтичним продуктом сім'ї всіх працівників управління. Хто бажав, звісно. Нині вже мають змогу продавати яйця широкому колу покупців. До того ж, зі стовідсотковою гарантією якості, оскільки кормова база тут збалансована. Вживаючи такий корм, перепілка і яйця несе повноцінні, зі всіма необхідними вітамінами та мікроелементами. Іншими словами — «золоті».

Особисто я радію з того, що, нарешті, з'явилася надія на творців великого українського дива з маленької японської перепілки. Бо з'явилися люди, які, попри скруту, працюють для здоров'я нації.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото
Анатолія КРАСНОЖОНА.

Вище нього — тільки небо

При в'їзді у село Бечаль, що в Костопільському районі на Рівненщині, на високому пагорбі височить недавно воскреслий для життя Свято-Покровський храм, історія якого сягає в позамилену століття — 1779 рік. Отож наступного року сільській святині виповниться 220 років.

Спливали десятиріччя, змінювалися епохи. Був на межі знищення, але вистояв храм, витримав натиск атеїстичних руйнівників.

Будували його з цегли на місці старої дерев'яної церкви на кошти парафіян і володарки села — Єфросинії Збієвської. Всі роботи вели вручну, тому споруджували його довго. Нарешті він виріс, піднісся вгору. Архітектури — незвичайної. Як свідчить переказ, задум господарині був далекою: хотіла, щоб він був уніатський, а може, й католицький. Але селяни не поділяли її поглядів і до церкви не пішли. Збієвська вмовляла бечальців, наказувала навіть шмагати їх батогами.

Нічого не допомагало. Та як тільки храм висвятили у православний, бечальці та жителі навколишніх сіл почали ходити до нього на службу Богу.

Під час першої світової війни, перед наступом австро-угорських військ, люди заховали церковні дзвони на дно річки Горинь. Вороги намагалися перетворити храм у стайню, навіть зруйнувати, але могутні стіни вистояли.

За часів панування Польщі парафіяни, активісти «Просвіти», ставили питання про те, щоб служба Божа велася українською мовою. Після церковної відправи провели опитування. Ніхто не заперечив. У храмі завжди було людно, особливо у дні свят, про що свідчить фотокартка 1937 року.

Трагічним для бечальців та їхнього храму стало 27 травня 1943 року, коли фашистські варвари спалили село. Не вдалося врятувати і церковні дзвони. Окупанти знищили й настінні розписи. Але по війні парафіяни відбудували сільську святиню.

Свято-Покровський храм у селі Бечаль — ще одне свідчення незнищенності людського духу

У 60-ті роки — часи атеїстичного розгулу — за чимось злим по велінням місцева влада за участю старшокласників перетворила цю архітектурну пам'ятку XVIII століття в руїну. Більше того, вже в другій половині 80-х років церкву хотіли знищити вшент — розібрати чи й підірвати її. Але на сполох забили бечальці на чолі із старожилем Федотом Степановичем Малишем (нині йому 96 років): у вищій інстанції полетіли листи. Тож дозволили відбудувати храм. І він воскрес з руїн — усім селом воскресла. Через два роки церква покликала бечальців на службу Богу.

Повчальна історія храму невеличкого поліського села, що на Костопільщині. Вона свідчить про незнищенність людського духу, про прагнення людей до вищих моральних цінностей.

Анатолій КАРП'ЮК,
краєзнавець.

Костопіль
Рівненської області.

Трембіта звучатиме над Карпатами завжди — аж до судного дня

Знаний буковинський трембітач
Микола ЛОГОШ

Гуцул народжується зі скрипкою,
а вмирає з трембітою. Музика ж — вічна

УМАТЕРІАЛІ «Реабілітуємо трембіту», вміщеному торік на шпальтах «Голосу України», я висловив припущення, що на Буковині перевелися майстри, які вміють виготовляти цей популярний серед гуцулів музичний інструмент. Але в гірському райцентрі Путила під час проводів полонинників на літування до мене підійшов знайомий горянин і повідомив, що в його селі живе чоловік, який власноручно створює чудові трембіти. Пізніше він познайомив мене з цим майстром, бо, з'ясувалося, Микола Логош (так звали умільця) теж був присутній на святі й навіть відкривав його грою на своїй трембіті.

Нещодавно я навідався до цього унікального майстра, який зберігає і примножує давнє ремесло. Живе він у селі Сергіїв Путильського району. Але добратися туди непросто — треба неодмінно мати гумові чоботи, бо дорогу до його садиби перетинає бурхлива гірська річка.

Обійстя Миколи Логоша — це дивовижний острівець краси. З трьох боків його обступають старі кристалі смерски. На широкому трав'янистому крутосхилі виступили дерев'яна хата, змайстрована на зруб, домашня майстерня, літня кухня, а поза ними, немов овечки, що розбрелися полониною, стоять на смерекових кілках вулики.

Ми сіли з майстром на лавку під замшилою яблунею. Микола виніс із комори трембіту, потім щось собі нагадав і ще раз скрипнув десьма. Через хвилику він уже стояв на порозі з запорошеним футляром, з якого виклав на лавку старовинну скрипку.

— Це не Страдіварі, — сказав. — Але й не саморобка. Привіз її з італійського військового походу ще за часів Австро-Угорської імперії мій дід. Скрипка має якесь клеймо, мабуть, фірми «Штайнер». Файний інструмент. Відіграв на ньому сотні весіль. Скрипку, признатися, обожнюю, але й трембіта мені, як рідна. Вона є розрадою для гуцульської душі. Особливо, коли смуток і лихо закрадаються в неї.

Колись я вичитав, здається, в Гната Хоткевича таку думку: «Гуцул народжується зі скрипкою, а вмирає з трембітою». І це дуже влучне, правдиве спостереження.

— Де ви опанували, пане Миколо, гру на трембіті?
— У старих трембітачів (саме так називають на Пу-

тильщині гравців на трембітах, а не трембітарями, як зазвичай звемо їх ми). Були серед них великі музики. Багатьох уже взяла сира земля — Царство їм небесне. Кожен мав свій неповторний лад, під який важко було підлаштуватися. Завдяки музичному слухові я ще змалку перейняв усе краще від наших знаменитих трембітачів.

— Чи ще потрібна трембіта гуцулові?

— Слава Богу, потрібна. «Як помру, то поховайте мене з попом і трембітою», — поки що каже кожен буковинський гуцул, відчуваючи близьку кончину. І цей заповіт родина мусить свято виконувати. Тому обов'язково на всі похорони кличуть нас, трембітачів.

З діда-прадіда в горах заведено — над покійником мають грати три або чотири трембіти. За прадавнім звичаєм усі ми стаємо біля труни — один трембітач у головах, другий — біля ніг, а решта — ошую й одесную. Після кожної журливої мелодії тричі мініємося місцями за годинниковою стрілкою. Але мушу уточнити, оплакують трембіти небіжчика лише після того, як відправив службу панотець.

— А як розцінюєте те, що колись у більшовицькі часи трембіту намагалися зробити звеселяючим інструментом?

— Це святотатство, наруга. Трембіта ніколи не була в гуцулів розважальним інструментом. Але я не проти того, щоб заграли на ній людям, скажімо, під час масових свят. Нехай чують нашу трембіту на храмах чи на проводах полонинників. Особливо гості, бо де ще в них буде нагода насолодитися божественними звуками.

— Граєте на похоронах за гроші?

— Не без того. Але з бідних людей, удовиць, сиріт нічого не беремо.

— Але ви не тільки трембітач, а й самі можете виготовляти трембіти?

— Що правда, то правда. Однак роблю я не дерев'яні, а моссендзові трембіти, тобто латунні, як тепер кажуть. Металеві інструменти видають дуже густі, я б сказав, соковиті звуки. До того ж, на них зручніше грати. Трембіта, з якою я ходжу на похорони, повністю змайстрована мною. Такого інструмента нема на всі гори. Тому старі трембітачі готові дати мені за нього великі гроші.

— Чи маєте кому передати своє ремесло?

— Чесно кажучи — ні. І це мене дуже й дуже непокоїть. На всю нашу Путильщину залишилося кілька трембітачів. І всі вони люди вже далеко не молоді. А юне покоління, на жаль, не тягнеться до

трембіти. Але я твердо вірю, що дідівське ремесло не пропаде й після нас. Надто вже живуча трембітарська традиція. На кожній okazі, де доводиться грати, завжди кажу гуцульським легіям: «Надумайте, хлопці, то приходьте до вуйка Миколи, він зробить з вас справжніх трембітачів». Кажу так, бо трембіта має вічно звучати над Карпатами — аж до судного дня.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Фото автора.

Ожила стара вузькоколія

НИНІ, коли пальне подорожчало, знято багато автобусних маршрутів у області, зокрема тих, що зв'язували села з райцентрами. Особливо потерпають від цього жителі північних, або як їх звикли називати, поліських районів Рівненщини.

Отож укотре стала у пригоді вузькоколія, що пролягла від села Антонівки Володимирецького району до сусіднього райцентру Зарічне. Її проклали ще до війни, тобто за Польщі. По ній перевозили деревину із Зарічного до Антонівки, а далі, по залізниці, за різними адресами. Усі ці роки вузькоколія вірою і правдою служила людям, хоча вони не завжди були вдячні їй за це: керівництво Львівської залізниці з економічних причин не раз мало намір припинити її експлуатацію. Та місцеві жителі,

наче у воду дивилися, просили не робити цього. До їх думки прислухалися. І тепер, у ці скрутні часи, вузькоколія стала для поліщуків, як вони кажуть, «стежкою життя», яка зв'язує більш як десять населених пунктів Володимирецького і Зарічнецького районів.

Тепер такий собі міні-поїзд перевозить пасажирів з числа місцевих жителів, студентів, а також учнів-старшокласників, які добираються на ньому до школи у сусідні села (адже не скрізь є навчальні заклади, де можна здобути середню освіту). Ціна на квитки невисока. Хоча, звісно, і комфорту від такої поїздки ніякого, бо ж вагончики застарілих конструкцій — тепер таких і не випускають, не утеплють. Однак, як жартують пасажирі, краще погано їхати, ніж добре йти.

Кілька років тому, коли у Воло-

димирецький район приїжджала делегація з Німеччини, гості зацікавилися вузькоколією, припускаючи, що ніде в Європі не збереглося подібної. Тож, на їх думку, її можна вважати музейною рідкістю. Проїхавшись нею, милувалися лісовими поліськими пейзажами (а ліс у цих місцях справді гарний). Дехто виявляв бажання орендувати вузькоколіяку, використовуючи її для екскурсій. Але водночас ставили умову: от якби у поліських лісах дозволили розвернутися мисливцям...

Можливо, з часом і ми заживемо краще, заможніше, будемо їздити сучасними швидкісними експресами, а вузькоколією якщо не іноземний, то вітчизняний підприємств зацікавить туристів. А поки що вона — «стежка життя».

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Продається хата дядька Олексія

Добротний цегляний будинок у березні 1997 року після смерті Олексія Применка, який не мав спадкоємців, Дягівська сільська рада передала безпритульній сім'ї Бухалюків. Та Менська міжрайонна податкова інспекція, дізнавшись про це, попросила сільського голову виселити родину. Селом поповзли чутки, що хтось із району вирішив задурити придбати один з кращих на селі будинків собі під дачу. Забили на сполох на недавній сесії сільської депутати.

— У нашому селі 80 хат порожніх, — розповів мені пізніше сільський голова Петро Петренко. — А тут... Коли б нікому у районі не сказав, не було б жодного клопоту. А я все хотів оформити за законом. Зробив довідку, що Применко не має спадкоємців. Пішов далі по інстаціях, а мені кажуть: не маєш права, це — власність держави!

Виконувач обов'язків начальника Менської міжрайонної податкової інспекції Сергій Кривицький спростував депутатський пілосри, які вони адресували «Голосу України»:

— Згідно із свідоцтвом (серія II—АМ № 610031) Менської державної нотаріальної контори на підставі статті 555 Цивільного кодексу України О. Применка є держава. Тому будинок має бути проданий, а кошти нан-

равлені у державний бюджет. Інвентарбюро оцінило будівлю у 13 тисяч гривень...

Пропозиції придбати будинок за таку суму у селі поки що нема. Дуже вже вона кругленька для дядівчан. Та й для довколишнього люду. Адже заробітків обмаль. У самій сільраді кілька місяців не бачили зарплат.

Незатишно почувається у такій ситуації родина Бухалюків. Надворі зима, а якщо хтось всетаки наважиться придбати хату?

— На вулицю сім'ю не викинемо, — запевнив мене сільський голова П. Петренко. — Та я вважаю, що такі питання сільська рада повинна вирішувати самостійно. Це ж громада ховала Олексія, справляла сороковини. А тепер ми ніби й не держава.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Мена.

Знайти людину!

Харківським РУ ГУМВС України в м. Києві встановлюється місцезнаходження громадянина Зохнюка Сергія Володимировича, 1977 р. н., який проживав за адресою: Київська обл., м. Обухів, вул. Київська, 115, кв. 223 і який 24.12. 1998 р. о 23 годині біля ст. метро «Видубичі» зупинив автомобіль, що проїжджають у бік м. Обухова. До цього часу місцезнаходження громадянина Зохнюка С. В. невідоме.

Його прикмети: на вигляд 21—22 роки, зріст 180 см, худорлявий, обличчя овальне, смугляве, волосся пряме темно-русяве, середньої довжини, зачесане назад, очі карі.

Був одягнений: пальто вогняне темно-зеленого кольору, довге, піджак світлий у клітинку, брюки вогняні темно-зеленого кольору, сорочка чорна, на голові — шапка хутряна темно-коричневого кольору (норка).

При собі мав дипломат світло-коричневого кольору, у якому були папери.

Всіх, кому відомо місцезнаходження безвісти пропалоного гр-на Зохнюка Сергія Володимировича, просимо повідомити за контактними телефонами: 553-54-81, 550-03-64, 550-41-90.

Усім, хто знає місцезнаходження гр-на Зохнюка С. В., а також кому відомі обставини зникнення пропалоного безвісти — гарантується винагорода.

Ініціатор розшуку: Приходько А. Н., тел. 553-54-81.

Міліція буде вдячна кожному, хто повідомить хоч якісь дані про місцезнаходження цієї людини.

Кримінальний розшук.

... мале підприємство «Туманність Андромеди» випустило першу партію наручних годинників, які користуються скаженим попитом. Годинник під назвою «Партійний» вказує не лише кількість політичних партій у державі, а й їх точний рейтинг на цей час. У найближчих планах умільців з МП — випуск настінних годинників-ходиків, де точну кількість партій та рейтинг буде підказувати традиційна зозуля.

... у відомій Пізанській башті з'явився серйозний конкурент. Долю архітектурної споруди, що падає, почав повторювати недобудований дачний будиночок, зведений наприкінці минулого року. Господар восьмиповерхової споруди — скромний працівник комерційного прилавка — не став чекати ні напливу туристів, ні поки дача впаде, а розпочав нове будівництво з урахуванням тутешніх особливостей ґрунту.

... розширити свій зачовганий репертуар вирішили автори популярної радіопередачі «Концерт на замовлення». Відтепер разом з піснями, що полюбiliся, слухачі мають нагоду слухати виступ того чи іншого депутата на сесіях Верховної Ради. Невдовзі під рубрикою «Ретро» авторський колектив передачі виконуватиме замовлення на виступи делегатів компартійних з'їздів 70-х років.

... у краснавчому музеї міста Ю. неабиякою популярністю користується картина місцевого художника «Самогошники пишуть листа директору лікоро-горілчаного заводу «Жовтєва хвиля». Фахівці стверджують, що йдеться про високохудожній плагіат щодо відомого полотна І. Рєпіна, але, хоч як би там було, а паломництво триває.

... найбільша за квартал танкова «розборка» кримінальних структур відбулася на східній околиці села Н. З обох сторін участь у суперечці взяли більш як два десятки танків. Чоловіча «розмова» захованих під броню гангстерів тривала до настання сутінків. На полі бою залишилися вісім підбитих бронемашин, які селяни планують використати для снігозатримання, а потім здати на брухт.

Немало випито води на похмілля в Донбасі відтоді, як на його шляхах з'явився мандрівний подорожній «ДОН ХІХОТ». І, як водиться в дорозі, без неймовірних пригод не обійшлося. Ні, з казковим триголовим змієм зустрітися не довелося. А ось поспілкуватися з реальним двоголовим чиновником — будь ласка... Крім того, під час відвідин місцевого підземного «царства» можна було спостерігати речі не менш дивовижні. Про це та інше й йдеться у сьогоднішньому «Дон Хіхоті», «виїзд» якого на сторінку організували

Павло КУЩ та Микола КАПУСТА (малюнки).

Підземна одіссея команди Пусто

Земля продовжувала рухатися навколо Сонця еліптичною орбітою з пересічною швидкістю 29,76 км/сек. Заборгована зарплата наближалася назустріч шахтарям, немов по спіралі, зі швидкістю 3,33 міліметра на рік. Тому закономірно, що чергове засідання уряду відбулося у штреху шахти «Боргова-Глибока» на глибині 810 метрів.

— Я зібрав вас для того, — почав головуючий класичною фразою, — щоб повідомити пренеприємну звістку...

І після німої сцени: — На-гора піднімуться тільки ті, хто повністю розрахувався з платежами до бюджету!

— Це ще що! — полегшено шепнув сусіду один з учасників наради. — Після нахвалання «дрючати» могли зачинити у нічному клубі для сексменшин. А шахтарів я навіть заду не боюсь...

Інші боржники не розділяли такого оптимізму. Бо, одягнувши замурзані шахтарські роби, почували себе не зовсім комфортно. Та й тісно, сире і напівтемне приміщення не викликало особливої довіри. Тому вони не без остраху позирали на покрівлю, яка на їх переконання, мала ось-ось впасти...

Зрештою, їх побоювання справдилися, бо неприємність прийшла саме згорі. І хоча покрівля не впала, ліхтарі, які освітлювали шлях до кліті, що піднімала на-гора, враз погасли. Стало темно, як у міністерському портфелі.

Учасники наради енергійно закурили головами, і їхніми зблідлими обличчями застрибали промінці від ліхтарів на касках.

— Так і знав! — демонструючи талант провидця, вигукнув вугільний «генерал». Знову ці енергетики струм без попередження вимкнули! Нехай тепер

власними руками нас на поверхню піднімають...

— Не всликий пан, — огризнувся з темряви «генерал» від енергетики. — І взагалі — треба шахті вчасно розрахуватися за електроенергію!

— А електростанції хіба за відвантаженням вугілля вже з шахтою розрахувалися? — обурився вугільник. І додав ще кілька слів та зворотів, необхідних під час обговорення подібної ситуації.

Енергетик відповів тим самим. Та не встигли вони знайти належний вихід із «заборгованого кола» за допомогою ненормативної лексики, як з'явилася нова халєпа.

— Вода! — верескнув хтось із тих, кому за рангом дісталися діряві гумові чоботи.

І справді, вода в підземній виробці прибувала зі швидкістю падіння гривні. Тож, рятуючись від несподіваної підземної повені, всі гуртом побрюхали шукати більш сухе місце.

— Чобіт загубив! — почувся невдоволення чийсь розпачливий зойк.

— Тут не чоботи, а швидше, ласти потрібні та акваланг, — буркнув ініціатор проведення підземного засідання. А потім поставив вугільнику питання ребром:

— Ти вугільний «генерал», чи вже «адмірал»? Що це за потоп?

Той уникнув прямої відповіді й спробував вийти з води сухим зустрічним запитанням:

— Хіба я закриваю сусідні шахти, які й самі затопилися, й нас тепер топлять? Тому морський тільник більш до ладя тому, хто керує реструктуризацією реструктури...

— Не лайтесь хоч в такий момент! — заблагав один з керівників області. — Я давно казав, що оце «р» вже пишуть на парканях замість...

Останні його слова заглушив вигук, якому позаздрив би навіть моряк з екіпажу експедиції Колумба.

— Вагонетка!!!

Попереду й справді бовваніли невідомі обриси вагонетки. Та поки з го-

рем пополам вмістилися у рятівному підвищенні, вода перестала прибувати.

... Коли нарешті піднялися на поверхню, сил залишилося на те, щоб відхекатися та добряче вилятися. Що й зробили — попадали прямо на шахтному подвір'ї й почали наввипередки крити всіх і все останніми словами.

Скоро біля прохідної шахти зібрався чималий гурт персхожих. Обговорюючи ситуацію, розпочали стихійний мітинг, розділившись на два протилежні табори.

— Чув? Знову «заягли»! І знову, паразити, ковдру на себе тягнутимуть. А працювати, так ломакою не загониш! — обурювалися одні.

— Молодці, хлопці! — підбадьорювали інші. — Давно пора взяти урядовців за пестельки й добряче потрусити. Інших слів, гади, не розуміють...

Само собою зарябило в очі від представників численних партій та рухів, які пропонували очолити процес.

Невдовзі з'явилися й правоохоронці.

— Коли ви вже належитеся? — не приховував небажання зустрічі старший наряд. — Дозвіл на проведення акції є? Якщо ні — пропоную очистити територію. Лізьте назад у шахту і там кричіть, поки не похрипите!...

— Шо-о-о? — ніби за командою вирвалося з кільканадцяти керівних горлянок. А далі всі, немов змовившись, в один голос назвали відому адресу, куди мершій має піти недоумкуватий правоохоронець. І всі його родичі...

— Образа при виконанні, — професійно ухилився від словесної перепалки офіцер. І одразу дав команду підлеглим допомогти зухвальцям потрапити до найближчого відділення міліції. Причому при спробі опору, особливо з ними не церемонитися.

Хто кому потрапив під гарячу руку, сказати важко. Але підземна одіссея завершилася аж через кілька днів, тобто, коли після з'ясування осіб, учасники наради покинули камеру попереднього ув'язнення, яка розташована у райвідділі в підвальному приміщенні.

До булави ще треба... дві голови

Нещодавно в пустелі Сахара різко погіршився стан у кількох мешканців. Немилосердне сонце, знаєте...

Симптоми хвороби найвиразніше проявилися під час пікетування пішаних барханів.

— Пустеля! Пісок на-гора! — горлав один з пікетувальників.

— Поверніть пішані бархани дітям пустелі! — побожно закотивши очі, голосно благав інший.

— Плідну заборону піску в пустелі можуть дозволити тільки окупанти! — підпрягався їй собі ще хтось.

Смішно? Навряд. Бо це саме той випадок, коли скалити зуби над тяжкою хворобою — неабиякий гріх. Тим паче, що й лікарі досить швидко поставили правильний діагноз — один з різновидів теплового удару. Тобто у своєрідному «нокауті» потерпілі опинилися після того, як їм добряче напекло голову сонце...

Донбас — далеко не тропіки. Але температурний режим у колишній «всесоюзній кочегарії» теж помітно

зашкалює. Можна не тільки погіршитися, а й перегрітися. Клінічний прецедент навів — окремі «мовнозаклопотані» мешканці регіону починають дуже бідикуватися через відсутність у Донбасі... російської мови.

Смішного тут теж мало. Привид «українізації», який на тверде переконання російськомовних мешканців краю, вештається між ними, наганяє на них такого страху, що вони, даруйте, не встигають снідні міняти. А зробивши цю нехитру операцію, знову і знову з'являються на барикадах із заклинами захистити російську мову.

Щоправда, до барикад ще не дійшло. Але з ініціативи Громадянського конгресу України пікетування Донецької обласної держадміністрації вже відбулося. Гасла ті самі — «Верните русские школы детям Донбаса!», «Русскому языку — да!», «Донбасс, русский язык на-гора!», «Такой наглый запрет русского языка могут позволить только оккупанты!».

Саме такою промовистою

акцією протесту пікетувальники зустріли розпорядження голови облдержадміністрації про реалізацію «Комплексних заходів з усебічного розвитку і функціонування української мови в Донецькій області». Бо, на думку організаторів піксту, все йде до «силового витіснення русського языка из всех сфер публичной деятельности, включая печать, радио, телевидение, образование, дошкольное воспитание...».

Що це! Невже й справді нездорова реакція на підвищену температуру «кочегарки»? Адже ніхто, нікому, ніколи і ніде не забороняв навчатися чи спілкуватися російською мовою. І є дуже великі сумніви, що жалюгідні 5 (п'ять) відсотків школярів, які навчаються у Донецьку в українських школах та класах, витіснять російську мову із сфери освіти. Так само треба бути геть несповна розуму, щоб називати єдину обласну україномовну газету «Донецьчина» накладом всього 3 тисячі примірників зразком засилля державної мови.

Втім, оскільки пікетувальники в цілому справляли враження психічно здорових людей, є й інші припущення щодо справжніх причин акції протесту. Адже складається враження, що літніх людей в пікет поставили найбільш «потерпілі» від згаданого розпорядження. Хто саме? Державні службовці, яким рекомендовано відтепер спілкуватися на робочих місяцях державною мовою. Уявляєте, які жахи? Якщо й досі ні, то наведу один з характерних випадків бідканих високопоставлених донецького чиновника. Йому, горопасі, щоб спілкуватися українською мовою, як мінімум...

— «Надо думать головой вдвое больше. Или еще одну голову иметь!»

Отож, як бачите, без втручання медицини такі не обійтяться. Бо схожі бідки в компетенції лікарів відповідних спеціфічних закладів. Хоча і без їхньої консультації зрозуміло: навіть одна голова на плечах керівних донецьких «поліглотів» — то неабияка розкіш.

Про внесення змін до деяких законів України щодо ставок акцизного збору і ввізного мита та порядку сплати акцизного збору

Закон України

У зв'язку з виданням Указів Президента України №443/98 від 8 травня 1998 року «Про заходи щодо регулювання реалізації спирту етилового та алкогольних напоїв» та №653/98 від 18 червня 1998 року «Про деякі питання, пов'язані із встановленням ставок акцизного збору і ввізного мита», прийнятих з посиланням на пункт 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України, а також з метою створення сприятливих умов для роботи вітчизняних підприємств, забезпечення стабільності доходів Державного бюджету України Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до деяких законів України такі зміни:

1. У статті 1 Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на тютюнові вироби» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №8, ст. 32) цифри і слова:

«2402 20 000	Сигарети з тютюну або його замінників, цигарки (з урахуванням статті 3 цього Закону)	2 скю з 1000 штук	2,5 скю з 1000 штук	5,0 екю з 1000 штук».
-----------------	--	----------------------	------------------------	--------------------------

замінити цифрами і словами

«2402 20 000	Сигарети з тютюну (цигарки)	2,5 екю за 1000 шт.	3,0 екю за 1000 шт.	5,0 екю за 1000 шт.».
-----------------	-----------------------------	------------------------	------------------------	--------------------------

2. У статті 1 Закону України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію)» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №42, ст. 201; 1998 р., №17, ст. 82) цифри і слова:

«2203	Пиво солодове	0,04 екю за 1 л	0,3 екю за 1 л».
-------	---------------	-----------------	------------------

замінити цифрами і словами

«2203 00	Пиво солодове	0,02 екю за 1 л	0,5 екю за 1 л».
----------	---------------	-----------------	------------------

3. У Законі України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на спирт етиловий та алкогольні напої» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., №28, ст. 131; 1997 р., №15, ст. 116, №34, ст. 211; 1998 р., №26, ст. 157):

1) у статті 1:

«2204 (крім 2204 10, 2204 30)	Вина виноградні натуральні, включаючи кріплені (з урахуванням статті 3 цього Закону)	0,15 скю за 1 л	0,6 скю за 1 л
--	--	--------------------	-------------------

2204 10	Вина ігристі (газовані), шампанське	0,3 скю за 1 л	2 скю за 1 л»
---------	-------------------------------------	-------------------	------------------

замінити цифрами і словами

«2204 (крім 2204 10, 2204 30)	Вина виноградні натуральні, включаючи кріплені (з урахуванням статті 3 цього Закону)	0,15 екю за 1 л	2 екю за 1 л
--	--	--------------------	-----------------

2204 10	Вина ігристі (газовані), шампанське: в тому числі шампанські вина, що містять у назві слово «Champagne»	0,3 екю за 1 л	3 скю за 1 л 10 екю за 1 л»;
---------	---	----------------	---------------------------------

цифри і слова

«2207	Спирт етиловий неденатурований з вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму; спирт етиловий та інші спиртні напої, денатуровані, будь-якої міцності	3 скю за 1 л 100-відсоткового спирту	2 екю за 1 л 100-відсоткового спирту
-------	--	---	---

2208 10 (крім 2208 10 100, 2208 10 900 — тільки спирт коньячний)	Складові спиртові напівфабрикати, які використовуються для виготовлення напоїв; інші	3 екю за 1 л 100-відсоткового спирту	5 екю за 1 л 100-відсоткового спирту
---	--	---	---

2208 10 900	Тільки спирт коньячний (з урахуванням статті 5 цього Закону)	0	5 екю за 1 л 100-відсоткового спирту»
-------------	--	---	--

2208 10100	Напої ароматичні гіркі з вмістом спирту за об'ємом від 44,2 відсотка до 49,2 відсотка	3 скю за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 екю за 1 л 100-відсоткового спирту
------------	---	---	---

2208 20 — 2208 90190	Міцні спиртні напої (в тому числі коньяк, бренді), отримані у результаті дистиляції (персгонки) виноградного вина або вичавок винограду (з урахуванням статті 3 цього Закону)	3 екю за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 екю за 1 л 100-відсоткового спирту
-------------------------	---	---	---

2208 90310— 2208 90390	Горілка; сливова, грушва або вишнева спиртова настойка (крім лікерів)	3 екю за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 екю за 1 л 100-відсоткового спирту
---------------------------	---	---	---

2208 90510— 2208 90790	Інші спиртні напої, лікери та інші алкогольні напої	3 екю за 1 л 100-відсоткового спирту	5 екю за 1 л 100-відсоткового спирту
---------------------------	---	---	---

2208 90910, 2208 90990	Спирт неденатурований етиловий з концентрацією спирту за об'ємом менш як 80 відсотків	3 екю за 1 л 100-відсоткового спирту	2 екю за 1 л 100-відсоткового спирту»
---------------------------	---	---	--

замінити цифрами і словами

«2207	Спирт етиловий неденатурований з вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму; спирт етиловий та інші спиртні напої, денатуровані, будь-якої міцності (з урахуванням статті 7 цього Закону)	3 екю за 1 л 100-відсоткового спирту	7,5 екю за 1 л 100-відсоткового спирту
-------	--	---	---

2208 (крім
2208 10 900 —
тільки спирт
коньячний)

Спирт етиловий неденатурований з вмістом спирту менш як 80 відсотків об'єму, міцні спиртні напої, лікери та інші алкогольні напої, складові спиртові напівфабрикати, що використовуються для виготовлення напоїв (з урахуванням статті 7 цього Закону)

3 екю за 1 л
100-відсоткового
спирту

7,5 екю за 1 л
100-відсоткового
спирту

2208 10 900

Тільки спирт коньячний (з урахуванням статті 5 цього Закону)

0

7,5 скю за 1 л
100-відсоткового
спирту»;

2) статті 3 та 4 Закону викласти в такій редакції:

«3. Встановити тимчасово до 1 січня 2000 року ставки акцизного збору на такі товари, вироблені в Україні з вітчизняної сировини:

вина виноградні натуральні марочні та ординарні сухі (коди 2204 21 100 — 2204 21 290, 2204 29 100 — 2204 29 290) — 0,01 екю за 1 літр;

вина виноградні натуральні марочні та ординарні кріплені (коди 2204 21 310 — 2204 21 510, 2204 29 310 — 2204 29 510) — 0,06 екю за 1 літр;

вина плодово-ягідні (коди 2206 00 930, 2206 00 990) — 0,15 екю за 1 літр;

виноматеріали, що реалізуються посередницьким організаціям та населенню (код 2204 30) — 0,15 екю за 1 літр;

вермути та інші вина виноградні натуральні з добавкою рослинних або ароматичних екстрактів (код 2205) — 0,15 екю за 1 літр.

4. Встановити на спирт етиловий, що використовується закладами та установами охорони здоров'я для забезпечення лікувально-діагностичного процесу і виконання лабораторних досліджень та вітчизняними товаровиробниками — суб'єктами підприємницької діяльності для виготовлення вибухових речовин, лікарських засобів (у тому числі компонентів і препаратів крові), ветеринарних лікарських засобів і препаратів, парфумів, нітроцелюлози та напівфабрикатів: спиртованих соків, морсів, настоїв, які реалізуються для промислової переробки і не підлягають реалізації в роздрібній торгівлі, ставку акцизного збору в розмірі 0,2 екю за 1 літр 100-відсоткового спирту.

Порядок отримання закладами та установами охорони здоров'я, суб'єктами підприємницької діяльності спирту етилового та контролю за цільовим його використанням встановлюється Кабінетом Міністрів України;

3) доповнити Закон статтями 6, 7 і 8 такого змісту:

«6. Встановити тимчасово до 1 січня 2000 року на спирт етиловий денатурований (спирт технічний), виготовлений на вітчизняних підприємствах, що використовується для виробничих потреб, ставку акцизного збору в розмірі 0,02 скю за 1 літр 100-відсоткового спирту.

Порядок отримання суб'єктами підприємницької діяльності спирту етилового денатурованого (спирту технічного) та цільового його використання встановлюється Кабінетом Міністрів України.

7. Встановити тимчасово до 1 липня 1999 року ставки акцизного збору на такі товари, вироблені в Україні з вітчизняної сировини:

спирт етиловий неденатурований з вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму; спирт етиловий та інші спиртові напої, денатуровані, будь-якої міцності (код 2207) — 2 екю за 1 літр 100-відсоткового спирту;

спирт етиловий неденатурований з вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму, міцні спиртні напої, лікери та інші алкогольні напої, складові спиртові напівфабрикати, що використовуються для виготовлення напоїв (код 2208, крім 2208 10 900 — тільки спирт коньячний) — 2 екю за 1 літр 100-відсоткового спирту.

8. Встановити тимчасово до 1 січня 2001 року на коньяки, бренді, витримка яких не менше трьох років (код 2208 20), виготовлені в Україні, ставку акцизного збору у розмірі 0,25 екю за 1 л 100-відсоткового спирту».

4. Доповнити статтю 7 Закону України «Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., №40, ст. 297; 1997 р., №45, ст. 287) частиною двадцятою такого змісту:

«20. При отриманні суб'єктами підприємницької діяльності спирту етилового неденатурованого, призначеного для переробки на іншу підакцизну продукцію, такі платники податку зобов'язані видати податковим органам податковий вексель, який підтверджує зобов'язання платника податку у термін до 90 календарних днів, починаючи від дня отримання спирту, сплатити суму акцизного збору, яка розрахована за ставками для цієї продукції. Виданий вексель погашається при придбанні акцизних марок на суму, розраховану із ставок акцизного збору на готову продукцію, повністю або частково.

Суми, визначені у податковому векселі, або їх частини, що не були погашені, підлягають стягненню до бюджету в порядку, встановленому для стягнення не внесених у строк податків та неподаткових платежів відповідно до законодавства. У разі, коли сума податкового векселя не погашається векселедавцем у визначений термін, орган державної податкової служби зобов'язаний:

або прийняти рішення про стягнення невнесених сум відповідно до законодавства;

або подати заяву про порушення справи про банкрутство векселедавця.

Порядок видачі та погашення податкових векселів визначається Кабінетом Міністрів України.

При отриманні спирту етилового неденатурованого суб'єктами підприємницької діяльності — підприємствами первинного виноробства для виготовлення виноградних виноматеріалів чи сусла акцизний збір не сплачується такими підприємствами, якщо зазначені виноматеріали чи сусло реалізуються підприємствами вторинного виноробства. Акцизний збір сплачується підприємствами вторинного виноробства при придбанні марок акцизного збору на суму, розраховану із ставок акцизного збору на готову продукцію, вироблену з цих виноматеріалів чи сусла. Порядок отримання суб'єктами підприємницької діяльності — підприємствами первинного виноробства спирту етилового неденатурованого та його цільового використання встановлюється Кабінетом Міністрів України».

II. Прикінцеві положення.

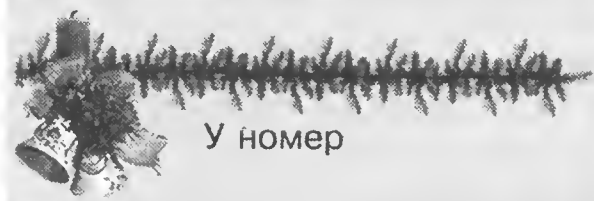
1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України терміново привести постанови від 3 серпня 1998 року №1200 «Про ставки акцизного збору на деякі товари (продукцію)», від 29 вересня 1998 року №1552 «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 3 серпня 1998 року №1200» та інші свої рішення у відповідність із цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
11 грудня 1998 року.
№311-XIV.

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

✓ Шахи

Підкорення Гронінгена

Українським триумфом завершився в місті Гронінгені (Нідерланди) жіночий «турнір шести». Найкраща шахістка України 1998 року Наталя Жукова стала першою, випередивши Ангоанету Стефанову (Болгарія), Пен Чжао Цинь (Нідерланди), Жу Чень (Китай), Моніку Боровську (Польща) та Діану Дарчія (Грузія).

✓ Футбол

Блаттер висловлюється за реформи

Президент Міжнародної федерації футболу (ФІФА) швейцарець Зепп Блаттер в інтерв'ю газеті «Sontags Blick» заявив про те, що вважає за доцільне чемпіонати світу проводити раз не на чотири, а на два роки.

— Ми повинні чітко визначитися, що важливіше: змагання збірних чи клубів? — каже пан Блаттер.

— Регламент, відповідно до якого ці грандіозні футбольні свята проходять раз на чотири роки, вичерпав себе. Таку періодичність було встановлено ще далекого 1930 року, коли командам доводилося діставатися з континенту на континент на кораблях...

Новий тренер національної збірної Росії Олег Романцев позавчора, у день свого 45-річчя, склав повноваження президента ФК «Спартак» (Москва).

✓ Хокей

А в «Соколі» зарплату виплачують

Як ми вже повідомляли, другий етап чемпіонату Східно-Європейської хокейної ліги розпочнеться 9—10 січня. У ці дні київські клуби «Беркут-ППО» та «Сокол» зустрінуться між собою. Поширилися чутки, що у складі найсильнішого українського колективу, чемпіона і володаря Кубка СЕХЛ з'являться новобранці.

Утім, це добре знайомі нашим уболівальникам майстри: Анатолій Степанищев, Андрій Мажугін, Костянтин Буценко («Нефтехімік», Нижньокамськ), Андрій Савченко («Крилья Советов», Москва), Сергій Гаркуша (СКА, Санкт-Петербург). Таке їхнє рішення пов'язане з гострою економічною кризою в російському хокеї. Такі клуби, як «Крилья Советов», «Спартак» і «Нефтехімік», — на межі розвалу. Їхні гравці не отримують зарплат із червня минулого року...

✓ Теніс

Збірна України з новим капітаном?..

12—14 лютого у рамках розіграшу Кубка Девіса (Євро-Африканська зона першої групи) національна збірна України в Києві прийматиме суперників із Білорусі. Як їй повинні в нашому колективі? Головна з них — відставка тренера-капітана Олександра Долгополова. Хто його замінить? Президент ФТУ Герман Бенямінов сказав: можливий варіант капітана, що грає. І на цю відповідальну посаду претендує досвідчений 30-річний Дмитро Поляков.

А на першому номері в складі українців виступатиме зірка світового тенісу Андрій Медведєв. До заявки також включено киянина Андрія Рибалка, харків'янина Дмитра Полякова та юного львів'янина Ореста Терещука.

Пан Бенямінов повідомив також, що бажання виступати за Україну висловив відомий російський тенісист Андрій Столяров, який мешкає в Сочі. Але його долю має вирішити ІТФ. До речі, Андрій Медведєв уже тепер готовий придбати Столярову квартиру в Києві.

Лобановський і його учні

Ювілеї

Якраз у день перед Різдвом Христовим 1938 року в Києві, на Деміївці, в родині Олександри Максимівни і Василя Васильовича Лобановських народився білявецький хлопчик, який, ставши дорослим, прославив і свій рід, і всю Україну.

Мені дуже поталанило, бо був свідком кар'єри Лобановського-футболіста від її початку і до завершення. Пригадую, як ми, учні 56-ї середньої школи, що біля палацу «Україна», тікали з останніх уроків другої зміни, щоб, перелізши через паркан, опинитися на стадіоні, що мав ім'я Микити Хрущова. На кілька годин поринути в чарівний світ футболу, повболовати за рідне «Динамо».

Улюбленими були геть усі гравці чудової команди, починаючи від воротаря Олега Макарова. Однак загальну симпатію мав високий на зріст «соня». Грав він спершу під дев'ятим, а потім під одинадцятим номером. І як грав — творив. Міг накрутити

ливі новоспечені золоті медалісти потрапили до рук своїх палких прихильників. І ті їх радісно підкидали вгору.

Дуже сумували київські фанати і злилися на «діда» (Віктора Олександровича Маслова), коли Лобановський пішов з «Динамо». Але натомість побільшало прихильників з киян в одеського «Чорноморця», а згодом і донецького «Шахтаря». За них потім грав улюблений Лобан.

Пощастило мені й тоді, коли першим серед київських журналістів взяв інтерв'ю у Валерія Лобановського восени 1973 року. Тоді він — молодий перспективний тренер — повернувся з Дніпропетровська до свого «Динамо». Кияни саме вирушали на

повторний поїзд до Штутгарта. І я ублажав Валерія Мирського, який працював тоді в міськраді «Динамо» і доклав чимало зусиль, щоб Лобановський очолив динамівців, організувати зустріч з Валерієм Васильовичем. Залишивши рідний дім, Валерій Васильович успішно піднімав футбол на Близькому Сході. А його третє тренерське призначення до Києва, до якого великих зусиль доклали Григорій та Ігор Суркіси, Віктор Медведчук, Леонід Кравчук, було особливо щасливим для нас усіх.

Так, під орудою Лобановського за радянських часів «Динамо» (Київ) вісім разів (!) ставало чемпіоном Союзу, двічі виграло Кубок кубків і раз — Суперкубок. А збірна СРСР із Лобановським на чолі була бронзовим призером Олімпіади-76 і віце-чемпіоном Європи-88. Його учні Олег Блохін та Ігор Беланов ставали найкращими футболістами континенту, володівши

Поталанило мені й тому, що мав можливість бути в науковому центрі

ФК «Динамо», де з математичною точністю визначалися ігрові моделі блискучого колективу. Цю наукову «мекку» й досі очолює вірний друг і однодумець Лобановського Анатолій Михайлович Зеленцов. Тоді й футбол я почав сприймати інакше, цивілізованіше.

А до того будинку, мов ходаки до вождя пролетаріату, прибували з усього континенту тренери по навчанню: з Болгарії, Нідерландів, Німеччини тощо. Футбольна академія Лобановського притягувала до себе сотні людей, яким кортіло зазирнути у XXI сторіччя.

Залишивши рідний дім, Валерій Васильович успішно піднімав футбол на Близькому Сході. А його третє тренерське призначення до Києва, до якого великих зусиль доклали Григорій та Ігор Суркіси, Віктор Медведчук, Леонід Кравчук, було особливо щасливим для нас усіх.

Так, під орудою Лобановського за радянських часів «Динамо» (Київ) вісім разів (!) ставало чемпіоном Союзу, двічі виграло Кубок кубків і раз — Суперкубок. А збірна СРСР із Лобановським на чолі була бронзовим призером Олімпіади-76 і віце-чемпіоном Європи-88. Його учні Олег Блохін та Ігор Беланов ставали найкращими футболістами континенту, володівши

«Золотим м'ячем» паризького тижневика «France football». Усе це так. Але повернення маестро до рідного колективу і відкоротження його у надкороткий час — просто феномен. «Динамо» — знову в європейській еліті.

Окремо слід сказати і про те, що Валерій Васильович уклав частку свого серця в успіхи національної збірної країни.

Хочеться підкреслити те, що близько 50 (!) вихованців Лобановського нині працюють тренерами. Назву лише тих, хто більше на видоті: за кордоном — Заваров, Блохін, Яковенко, Євтушенко, Баль; в Україні — Фоменко, Коньков, Безсонов, Кузнецов, Лозинський (у нього сьогодні також день народження, і ми його вітаємо), Литовченко, Таран; у національних збірних — Буряк, Колотов, Трошкін; разом з метром у «Динамо» — Оніщенко, Михайличенко, Михайлов, Дем'янський, Зуєв, Кондратов. І кожен з них, зрозуміло, втілює в життя ідеї свого вчителя. Та кожен з них залишається яскравою індивідуальністю.

Дуже сподіваюся, що мені разом з величезною армією прихильників київського «Динамо» пощастить пережити ще не один успішний сезон, радіти перемогам славногo клубу. А їх організатором неодмінно має бути Валерій Васильович Лобановський — найкращий, як на мене, нині футбольний тренер у світі. Він — наше національне надбання, тому заслуговує найвищих відзнак держави!

До всіх привітань і побажань сьогодні вам, вельмишановний Валерію Васильовичу, приєднуються і журналісти «Голосу України». Здоров'я вам і щастя!

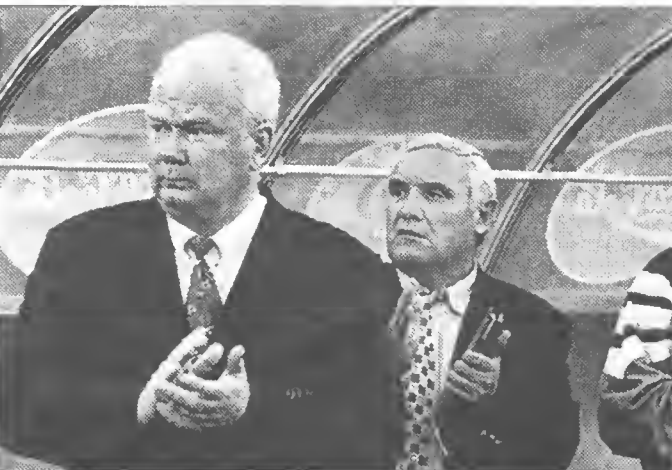
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Фото
Миколи БОЧКА
та Юрія ВЕНГЕРЕША.

півкоманди суперника і викласти філігранний пас Войноу, Серебряникову, Бібі, Сабо, Каневському, Трояновському або точніше на голову під голсвий удар головою в польоті своєму приятелю — Базилевичу. Втім, фірмовою «стравою» були його кутові — «сухе листя». Про них уже писано-переписано. Ліпше їх було хоч раз побачити.

Одного разу під час матчу з донецьким «Шахтарем» Валерій Васильович подавав зліва на бесарабські ворота. Раптом у момент подачі хтось із численних прихильників донецчан влучив йому в самісіньку п'ятку п'ятикопійчаном... бубликом. Київський форвард навіть не знітився, а так закрутив м'яча, що той врізався під поперечину. Отаким робом було покарано хулігана, а «Шахтар», як мовиться, наскочив на гарячу... ногу.

За ту ногу, до речі, тримався, коли 17 жовтня 1961 року (в день його народження) київське «Динамо», зігравши внічию (0:0) з харківським «Авангардом», уперше стало чемпіоном СРСР. І шас-

Правління ВАТ «Завод «КІНАП» повідомляє про проведення річних загальних зборів ВАТ «Завод КІНАП», які відбудуться 26 лютого 1999 р. у м. Києві.

Порядок денний:

1. Звіт про фінансово-господарську діяльність ВАТ «Завод КІНАП» за період січень—грудень 1998 року.
 2. Затвердження річного балансу, рахунків, прибутків та збитків ВАТ «Завод КІНАП» за 1998 фінансовий рік.
 3. Звіт ревізійної комісії ВАТ «Завод КІНАП».
 4. Затвердження порядку розподілу прибутків і розміру дивідендів по акціях ВАТ «Завод КІНАП» за 1998 фінансовий рік.
- Початок зборів 26 лютого 1999 р. — 11.00.
Початок реєстрації акціонерів 26 лютого 1999 р. — 9.00.
Місце проведення зборів: м. Київ, вул. Паньківська, буд. 11.
Прізд трамваями № 1, 10.
Контактний телефон 435-32-26.

Уважаемые акционеры!

Акционерный банк «Элита» поздравляет Вас с Новым годом и Рождеством Христовым!

Сообщаем о досрочном прекращении 6 января 1999 года подписки на акции АБ «Элита» пятой эмиссии в связи с полным набором объявленной суммы эмиссии.

С уважением **Правление АБ «Элита».**

Правління ВАТ «УкрНДІнжпроект» інформує, що 19 лютого 1999 року об 11-00 відбудуться чергові загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 р.
 2. Звіт ревізійної комісії про результати фінансово-господарської діяльності правління товариства за 1998 р.
 3. Звіт наглядової ради товариства за 1998 рік.
 4. Затвердження плану роботи ВАТ «УкрНДІнжпроект» на 1999 рік.
 5. Збільшення розміру статутного фонду шляхом випуску нових акцій.
 6. Внесення змін до статуту товариства.
 7. Затвердження «Положення про продаж акцій» товариства.
 8. Вибори правління.
 9. Вибори наглядової ради.
 10. Вибори ревізійної комісії.
- Місце проведення зборів: м. Київ, вул. Тургенєвська, 38, к.205.
Реєстрація учасників зборів 19 лютого з 10-00 до 11-00.

Арбітражний суд Одеської області (270032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) порушив справу № 6581/26 про визнання банкрутом рибного сільськогосподарського колективного підприємства «Мрія», код 03889327, юридична адреса: 270901, Одеська обл., м. Іллічівськ, р/р 26000301360027 у Водотранспортному відділенні Промінвестбанку м. Іллічівська, МФО 328124.

Заяви кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Сумської області (244000, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушив справу № 3106/4-288 про банкрутство Велико-Самбірського СТ (245780, смт Вел.-Самбір Сумської обл., В. Дектоського, 18; р/р 26001200671001 в АК АПБ «Україна» м. Конотоп, МФО 337096, код 0176562).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Арбітражний суд Одеської області (270032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) порушив справу № 4423/26 про банкрутство Роздільнянської госпрозрахункової ОТБ (273400, м. Роздільна Одеської обл., вул. Леніна, 46; р/р 26004200071001 в АК АПБ «Україна» м. Роздільне, МФО 328221, код 01779830).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Арбітражний суд Донецької області (340105, м. Донецьк, б. Пушкіна, 34) порушив справу № 24/111Б про банкрутство ППКП «Торнадо» (м. Краматорськ Донецької області, Ясногорівська, п/от Краматорський гран. кар'єр, ОКПО 21992313, р/р 26000190160001 в КБ «Приватбанку» м. Краматорська, МФО 335548).

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Харківської області (м. Харків, Держпром, 8 під'їзд, 2 пов.) порушив справу № 9251/7-74 від 28 жовтня 1998 року про визнання банкрутом приватного підприємства «Агунік» (м. Барвінкове Харківської області, вул. 8 Березня, буд. 10); р/р 26005200217000 в Барвінківському відділенні АК АПБ «Україна».

Претензії кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Акціонерний комерційний банк «АВТОКРАЗБАНК» повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 25 лютого 1999 року о 16.00 за адресою: м. Кременчук Полтавської обл., вул. Київська, 62 (навчальний корпус ХК «Автокраз»).

Початок реєстрації — 15.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління банку про фінансову діяльність та господарську діяльність АКБ «АВТОКРАЗБАНК» за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про перевірку фінансової та господарської діяльності АКБ «АВТОКРАЗБАНК».
3. Затвердження розподілу прибутку, одержаного банком у 1998 році.
4. Про наслідки передплати на акції АКБ «АВТОКРАЗБАНК» шостого випуску.
5. Про внесення змін до статуту АКБ «АВТОКРАЗБАНК».
6. Про зміни у складі ради АКБ «АВТОКРАЗБАНК».
7. Про зміни у складі ревізійної комісії АКБ «АВТОКРАЗБАНК».
8. Про черговий випуск акцій АКБ «АВТОКРАЗБАНК».
9. Про приєднання до АКБ «АВТОКРАЗБАНК» банків.
10. Різнє.

Для участі у зборах акціонерів необхідно мати:

- документ, що посвідчує особу;
- доручення на право голосувати — для довірених осіб.

Довідки за тел. (05366) 5-34-14.

Правління АКБ «АВТОКРАЗБАНК».

Арбітражний суд Вінницької області (287100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 339/5 про банкрутство спільного українсько-литовського підприємства «Балтика-ЛТД»: 287000, м. Вінниця, вул. Ширшова, 3а, р/рахунок 2600136401 у Вінницькій філії «Енергобанку», МФО 302731.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Чернігівської обл. (м. Чернігів, вул. Леніна, 43) порушив справу № 9/309/103-6 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Протек ЛТД» (м. Чернігів, вул. Шевченка, 24) Р/р 26007111 в ЧОД АППБ «Аваль», МФО 353348. Код 14228149.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Київської області (м. Київ-33, вул. Жилинська, 58 б) порушив справу № 157/106-98 про банкрутство КСП «Сеньківського» (Київська область, Бориспільський р-н., с. Сеньківка). Р/р 26007200280002 у Бориспільському відділенні АПБ «Україна», МФО 321079, код ЗКПО 00849793.

Арбітражний суд Хмельницької області порушив справи про банкрутство:

1. № 1/197-Б ТОВ маг. № 46 «Ллея» м. Кам'янець-Подільський, вул. Франка, 42, р/р 260053601278 в УСБ м. Кам'янець-Подільський.
2. № 1/220-Б КСП «Колос» с. Ружичанка Хмельницького району, р/р 26006200960001 в ЦВ АПБ «Україна» м. Хмельницького, 3.
3. № 2/181-Б ВТФ «Колос» смт Вовковинці, Деражнянського району, р/р 4671174 в АПБ «Україна» м. Деражня.

Арбітражний суд Івано-Франківської області порушив справу № Б-3/218 про банкрутство коопторгу с. Сороки Городенківського району, р/р 26005200555001 в АПБ «Україна» м. Городенка.

Санаторів і кредиторів просимо звертатися протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Запорізької області порушив справу № 5/3/600 про банкрутство НВФ «Резонанс» (м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 131-б, кв. 76, р/р 2600430012889 в Запорізькій обласній дирекції «Укрсоцбанку»).

Санаторів і кредиторів просимо звертатися протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Внимание акционеров открытого акционерного общества «Электрон» (г. Севастополь, ул. Вакуленчука, 22)

25 февраля 1999 г. в 10-00 в большом зале Делового и культурного центра (ДиКЦ) по адресу: г. Севастополь, пл. Восставших, 6, состоится общее собрание акционеров с повесткой дня:

1. Внесение изменений и дополнений в устав общества.
2. Отчет о деятельности общества за 1998 г.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Выборы председателя правления общества.
5. Перевыборы правления общества.
6. Перевыборы наблюдательного совета общества.
7. Об участии ОАО «Электрон» в составе учредителей ООО «Са-рыч».

Регистрация участников общего собрания 25 февраля 1999 г. с 9-00 в фойе ДиКЦ по предъявлению документа, удостоверяющего личность, а для представителей акционеров — по представлению доверенности, оформленной в соответствии с действующим законодательством.

Справки по вопросам подготовки и проведения собрания по телефону: (0692) 24-33-19.

Совет и правление закрытого акционерного общества «Новокраматорский машиностроительный завод» сообщает, что общее собрание акционеров состоится 24 февраля 1999 г. в 15.00 во Дворце культуры и техники.

Повестка дня:

1. Итоги работы акционерного общества за 1998 год.
 2. Отчет совета акционерного общества за 1998 год.
 3. Отчет ревизионной комиссии о проделанной работе и представление заключения по годовому отчету и балансу за 1998 год.
 4. Внесение изменений в устав общества.
 5. Изменение уставного фонда общества.
- Увеличение уставного фонда будет осуществлено путем дополнительного выпуска именных акций, без изменения номинальной стоимости акции, для пополнения внутреннего рынка акций АО «НКМЗ».

Минимальный размер увеличения уставного фонда 15 тыс. именных акций по цене 400 грн. за акцию.

Права акционеров сохраняются в соответствии с Положением о функционировании системы купли-продажи акций.

До відома акціонерів «Електрон Банку»!

26 лютого 1999 р. у м. Львові, в будинку «Електрон Банку» по вул. Грабовського, 11 (конференц-зал, 3-й поверх) відбудуться чергові річні загальні збори акціонерів банку з порядком денним:

1. Про підсумки господарсько-фінансової діяльності «Електрон Банку» за 1998 рік.
 2. Звіт і висновки ревізійної комісії за результатами роботи за 1998 рік.
 3. Основні напрями діяльності банку на 1999 рік.
- Початок зборів о 15 год.
Реєстрація учасників зборів з 14-ї години 26.02.99 р.

Додаткову інформацію з проведення зборів можна отримати в «Електрон Банку» по тел. (0322) 97-13-82, 72-15-48.

Рада банку.

ВАТ «Сокіл» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 25 лютого 1999 р. о 15.00 в актовому залі професійно-технічного училища № 5 за адресою: Львівська обл., м. Новий Розділ, вул. Галицька, 11.

Порядок денний:

1. Звіт генерального директора ВАТ «Сокіл» про результати діяльності товариства за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Про реорганізацію ВАТ «Сокіл».
4. Про створення дочірніх підприємств та затвердження статутів.
5. Про внесення змін і доповнень до статуту.
6. Затвердження угоди з реєстратором.
7. Різнє.

Початок реєстрації акціонерів з 14-ї год.

Учасникам зборів мати при собі паспорт або доручення на право управління акціями.

Телефони для довідок: 2-45-23; 2-45-59.
Рада директорів ВАТ «Сокіл».

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справу про банкрутство:

— акціонерного товариства закритого типу «Сектор», м. Кіровоград, вул. Гмирьова, 8; р/р 2600330010145 в філії ОД УСБ код 13761723, справа № 05-01/2011/6-135;

— приватного підприємства «Агротетра», м. Кіровоград, вул. Пацаєва, 6; р/р 26001180011001 КФ «Приватбанк» код 24149540, справа № 05-01/2049/10-204;

— товариства з обмеженою відповідальністю «Агро-техкомплект», м. Кіровоград, вул. Карла Маркса, 50, кім. 814; р/р 26006200251001 АК АПБ «Україна» код 241444436, справа № 05-01/2063/6-137;

— приватної авіакомпанії «Командор-Авіа», м. Кіровоград, вул. Добровольського, 1; р/р 26000430010367 ОДУСБ код 22211973, справа № 05-01/2048/10-205;

— товариства з обмеженою відповідальністю «Аргонія», м. Кіровоград, вул. Карла Маркса, 53; р/р 2600179 ФКБ «Приватбанк» код 24144376, справа № 05-01/2051/10-206;

— товариства з обмеженою відповідальністю «Аргон», м. Кіровоград, вул. Васнецова, 5, кв. 80; р/р 2600130010332 АКБ Укрсоцбанк код 13763343, справа № 05-01/2097/10-215;

— приватного підприємства «Агропослуга», м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 50, кім. 215; р/р 26008180069001 КБ Приватбанк код 23685673, справа № 05-01/2098/10-213;

— українсько-американської торговельно-виробничої компанії «Diamond — mast», м. Кіровоград, вул. Тімірязєва, 156; р/р 26009200117001 АК АПБ Україна код 20013683, справа № 05-01/2096/10-214.

Майнові вимоги і заяви санаторів подавати до арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Представництво Фонду державного майна України у Дніпровському районі м. Києва

Приватизовано шляхом викупу нежитлове приміщення за адресою: м. Київ-94, бул. Праці, 2/27.

Астрологічний прогноз

Рік Кота

Цей рік буде, напевно, спокійним. Відпочиньте, оскільки наступний може бути бурхливим. Влаштовуйте прийоми, читайте, балакайте біля вогника. Рік буде вдалий для дипломатів, сприятливий для людей юстиції. Дитина, народжена влітку цього року, виросте щасливою й таланитою.

ПАЦЮК
Нехай буде обережним, Кіт чекає його на повороті. Не слід нічим виділятися.

БИК
Можна спокійно працювати.

ТИГР
Нехай відпочиває, Кіт йому шкоди не зробить.

КИТ
Як приємно полегати на перинці біля вогню! Ніяких проблем!

ДРАКОН
Кіт не буде заважати Дракону мати успіх у товаристві. Навпаки, це його розважить.

ЗМІЯ
Ух! Вона насолодиться заслуженим відпочинком і подумає про кохання. У неї буде успіх.

КИнь
Хороший рік. Кохання, робота, світські обов'язки і, можливо, трохи політики.

КОЗА
Нарешті на неї звернули увагу, її запрошують, цінують її компанію! Дуже хороший рік.

МАВПА
У неї все буде чудово. Рік з усіх боків хороший.

ПІВЕНЬ
Трохи травмований попереднім роком, він залишається напеготові і ні до чого не береться.

СОБАКА
Відпочиває і майже щаслива. Кіт принесе їй мир, і треба цим скористатися, щоб вступити в шлюб.

СВИНЯ
Усе було б добре, якби у повітрі не пахло процесами. Уникнути будь-якою ціною.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Фото з конверта

З Різдвом Христовим, з колядою!

Фото Павла ЮР'ЄВА.

Ворсівка
Малинського району
Житомирської області.

Магія Святого Вечора

Свята Вечера — Багата Кутя — улаштовується на пошану добрих духів (душ) та бога врожаю, бога худоби... Ця ніч, як і всі Святі Вечори до Нового року, належить духам — і Вечеря Свята, і Ніч Свята, і Вечори Святі. На Свят-Вечір, ніби кожному місяцю присвячуючи, господині готують дванадцять страв із усієї садовини й городини, що є в господарстві, щоб якнайкраще прийняти бога врожаю і святі душі дідів-прадідів. А вони подарують у новому році ще кращий урожай. Це магичні дії — дати повний достаток на Багату Вечерю.

Страви готують і подають у такому порядку:

- * Кутя — обтовлена набіло пшениця з самого добірного зерна, її мішають з медом і маком. Подають першою.
- * Горох та капуста (дві страви їдять разом).
- * Борщ пісний з грибами та рибою.
- * Голубці.
- * Риба холодна.
- * Риба смажена.
- * Гриби, заточені часником.
- * Вареники з сливами та грушками, вишнями та черешнями.
- * Млинці (їдять з борщем).
- * Каша гречана чи пшоняна (пісна, особливо приготувана).
- * Пирог пісний з капустою, сливами, грушами.
- * Вар (узвар) — варять сушені фрукти: груші, яблука, сливи, вишні.

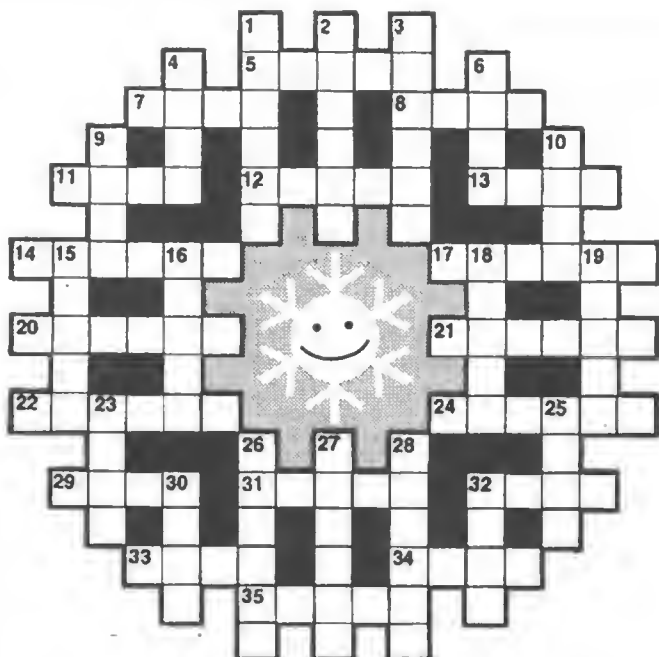
КРОСВОРД Веселі сніжинки

По горизонталі: 5. Те, з чим і в чужий монастир пхаються. 7. Як із гітарою, то вже й він. 8. Дволик, чий ім'ям такий же місяць назвали. 11. Як понюхаєш його — аж у носі крутить. 12. Той, хто двох генералів прогонував (а доводиться й більше). 13. Її позбувшись лиш уночі. 14. Вона вкрала шматок сала, піп її убив. 17. Річка, що стоїть. 20. Ти йому смалене, він тобі стрижене. 21. Першовідкривач аеромаршруту Полтавщина—Петербург на транспорті в одну нечисту силу. 22. Глава безугавної сімейки у творі І. Нечуя-Левицького. 24. Вона сигналізує «стоп», та мало хто зупиняється. 29. Найпривабливіший об'єкт свята. 31. Горбатий заєць, любитель цукрової тростини. 32. Хоч вона й позаду, та гірше пня попереду. 33. Легендарна героїня «чапаявських» анекдотів. 34. Тара — для бюлетенів, для сміття, для праху. 35. Те, що має умілець, варячи навіть сокиру.

По вертикалі: 1. Найкоротший, але найзмістовніший український тост. 2. Та, що й на посту міцно спить. 3. Веселі різдвяні дні. 4. Найперший землероб, але й найперший убивця. 6. Жартун, котрий перелетів усі «кордони на замку» і посадив літака в центрі Москви. 9. Був би раком, та без хвоста. 10. Те, що у скупого й серед зими не випросиш. 15. Сила-силенна баранів. 16. Телемазонка, котра без бою забрала у нас десятки вечорів. 18. У назві — довір'я, а по суті — нерідко обман. 19. Маленький нуль. 23. Найменша літера грецького алфавіту, через що стала мірилом найдрібнішого. 25. Міні-коні. 26. Ниволубна риба. 27. Вона одна, а гетьманів — тьма. 28. Нібито і срібло, і золото, а придивись — липа. 30. Та, що народилася раніше нас. 32. І сам не росте, й іншим не дає.

Відповіді до кросворда, надрукованого 26 грудня

По горизонталі: 5. «Варнак». 6. Хвойка. 11. Бойки. 12. Закон.

13. Волосянка. 16. Кичера. 17. Блешня. 22. Калита. 23. Бокшай. 27. Коростень. 29. Сутра. 30. Манта. 31. Стацій. 32. Ольвія.
По вертикалі: 1. Наска. 2. «Фараон». 3. Квітка. 4. Шквал. 7. Моршин. 10. Горинь. 14. Хронометр. 15. Плотников. 20. Махмуд. 21. Мальта. 24. Портіш. 25. Янгель. 26. Крути. 28. Марія.
По дугах: 8. Многогірний. 9. Святотатство. 18. Самоконтроль. 19. Клітемнестра.

Народний календар

У СІЧНЕВУ ХОЛОДНУ ДОБУ ПАМ'ЯТАЙ ПРО ХУДОБУ

6 СІЧНЯ — Свят-вечір, багатий вечір, багата кутя, віля. Відзначають напередодні Різдва. Крім куті, яку називали багатою, готують одинадцять пісних страв. Цього дня не можна нічого позичати, щоб «не жебракувати цілий рік».

7 СІЧНЯ — Різдво. Одне з найбільших релігійних свят — народження Ісуса Христа. З початком Різдва вже можна вживати скоромину. До обіду цього дня не відвідують сусідів, особливо жінок, бо якщо вони першими зайдуть до хати, то неодмінно «принесуть лихо». По полудні починають колядувати.

8 СІЧНЯ — Богородиця. В народі вважали, що це свято для жінок важливіше, ніж Різдво, бо пов'язане з Матір'ю Божою. Цього дня не можна працювати вагітним жінкам, бо народиться дитина з фізичними вадами.

9 СІЧНЯ — Степана, Стефана. Зазвичай це морозний день, тому й казали: «Прийшов Степан — на ньому червоний жупан». Святкують як і попередні дні, співають багато колядок.

Прикмети січня

- * Місяць яскравий — до ясної погоди, а блідий, покритий туманом — до снігу.
- * Припиниться під вечір сніг — погода покращає.
- * З'являються коло сонця чи місяця райдужні кола — в найближчу добу погода погіршиться.
- * По зимі літо йде: якщо раптом випаде дощ, то такого ж дня влітку сипоне градом, а коли мороз — то буде спека.
- * Сіра ворона при заході сонця самотньо сидить на верхівці найвищого дерева — чекай лютого морозу.

Редактор номера **Анатолій СОЛОНСЬКИЙ**.
Анатолій ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора).
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДА.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Наступний номер газети вийде 12 січня ц. р.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською й російською мовами. Індекс 60955. Тираж 204694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311002.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.rel.com